

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PŘESTUPKY V DOPRAVĚ

Autor práce:	Jan Greň, DiS.
Studijní obor:	Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia:	Kombinované
Vedoucí práce:	JUDr. Jozef Bandžak, Ph.D.
Katedra:	Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Jozefu Bandžakovi, Ph.D., za cenné rady a připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

GREŇ, J. *Přestupky v dopravě: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014. 70 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Jozef Bandžak, Ph.D.

Klíčová slova: přestupek, pravidla provozu na pozemních komunikacích, řízení o přestupku, blokové řízení, bodový systém

Tématem této bakalářské práce je zhodnocení efektivnosti typů řízení o přestupcích v dopravě. V první řadě se jedná o zkrácenou formu řízení o přestupku, tzv. blokové řízení, kde je celý proces realizován příslušníkem Policie České republiky. Druhou zkrácenou formou je příkazní řízení, jež mohou dle zákonných norem využívat pouze správní orgány. Standardní řízení o přestupku je prováděné příslušným správním orgánem, kde Policie České republiky pouze shromažďuje potřebné důkazní prostředky, které poté oznamuje správnímu orgánu. V této práci jsou charakterizovány a analyzovány vybrané přestupky v dopravě, se kterými se příslušníci Policie České republiky setkávají nejčastěji. Hlavním tématem je zde komparace výše uvedených typů řízení, a to především z hlediska efektivnosti prosazování právních norem a možností účinného vymáhání uložených sankcí. Také je zde nastíněn rozdíl v přístupu řidičů k formám řešení přestupků po novelizacích zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů, a to především ve vztahu k bodovému hodnocení přestupků a kritizovanému ustanovení o odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt v případech překročení dovolené rychlosti a nesprávného parkování.

ABSTRACT

GREŇ, J. *Traffic Offenses: Bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2014. 70 p. Supervisor: JUDr. Jozef Bandžak, Ph.D.

Key words: offence, rules of the road, offence proceedings, „ticket“ proceedings, point system

The topic of the bachelor thesis is to evaluate types of offence proceedings in traffic. Firstly, it is a shortened form of the proceedings, so – called „ticket proceedings“ when all the proceedings are dealt with by the member of the Police of the Czech Republic. The second shortened form is command proceedings which can be used, according to the law, only by the administrative authorities. Standard offence proceedings are conducted by the competent authorities when the Police of the Czech Republic only gather needed evidence and inform the authorities. In this thesis offences which members of the Police of the Czech Republic meet the most often are characterised and analysed. The major topic here is comparison of the above stated types of proceedings, especially from the point of view of effectiveness of legal standards enforcement and the possibilities effective enforcement of the sanctions imposed. Also the difference of drivers' attitude towards types of offence proceedings is outlined here as amended by Act No. 361/2000 Coll., the road, especially in relation to the point assessment offences and to the often – criticized provisions on the liability of the operator of the vehicle for an administrative offense in cases of speeding and improper parking.

OBSAH

ÚVOD	9
1 Cíle a metodika bakalářské práce.....	11
2 Vymezení základních pojmů	13
2.1 Přestupek	13
2.1.1 Znaky přestupku	13
2.1.2 Okolnosti vylučující protiprávnost	15
2.1.3 Zánik odpovědnosti za přestupek	15
2.2 Správní delikt	16
2.3 Sankce	16
2.3.1 Pokuta	17
2.3.2 Zákaz činnosti	18
2.4 Typy řízení o přestupku.....	18
2.4.1 Standardní řízení o přestupku	18
2.4.2 Blokové řízení.....	19
2.4.3 Příkazní řízení	20
2.5 Bodový systém	21
3 Vybrané přestupky na úseku dopravy řešené Policií České republiky	23
3.1 Přestupky spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti.....	23
3.1.1 Dokazování	26
3.2 Držení telefonního přístroje za jízdy	27
3.2.1 Dokazování	28
3.3 Nerespektování signálů tříbarevné soustavy při řízení provozu na křižovatce	29
3.3.1 Dokazování	30

3.4	Nedání přednosti v jízdě.....	30
3.4.1	Dokazování	32
3.5	Nedání přednosti chodci.....	33
3.6	Nepřipoutání se bezpečnostním pásem	34
3.7	Přestupky v dopravě, na které se nevztahuje bodové hodnocení	35
3.7.1	Přestupky dle zákona o silničním provozu	35
3.7.2	Přestupek dle zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	37
3.7.3	Přestupek dle silničního zákona.....	38
3.7.4	Správní delikty provozovatelů vozidla dle ust. 125f zákona o silničním provozu.....	40
4	Postup orgánů při projednávání přestupků v oblasti silniční dopravy.....	42
4.1	Správní uvážení o druhu a výši sankce	42
4.1.1	Kritéria určující výši a druh sankce.....	42
4.2	Postup před zahájením řízení o přestupku.....	44
4.2.1	Oznámení přestupku	44
4.2.2	Odevzdání věci	45
4.2.3	Prověřování oznámení	46
4.2.4	Podávání vysvětlení	47
4.2.5	Odložení věci	47
4.3	Postup po zahájení řízení o přestupku.....	48
4.3.1	Zahájení řízení	48
4.3.2	Postoupení věci	49
4.3.3	Obviněný z přestupku	50
4.3.4	Ústní jednání	50
4.3.5	Zastavení řízení.....	51
4.3.6	Výrok rozhodnutí o přestupku	52
4.3.7	Doručování rozhodnutí	53

4.3.8 Odvolání proti rozhodnutí.....	53
4.4 Proces blokové řízení	55
4.4.1 Podmínky blokového řízení	55
4.4.2 Postup při ukládání blokové pokuty	57
4.4.3 Skončení blokového řízení.....	60
4.5 Proces příkazního řízení	60
4.5.1 Podmínky příkazního řízení.....	60
4.5.2 Odpor proti příkazu.....	61
5 De lege ferenda.....	62
ZÁVĚR.....	64
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	66
SEZNAM PŘÍLOH.....	70

ÚVOD

Tato bakalářská práce se bude věnovat problematice dopravních přestupků z hlediska jejich řešení Policií České republiky (dále jen Policie ČR). Z historického hlediska se potřeba účinně řešit přestupky v oblasti silniční dopravy rapidně zvětšovala ruku v ruce se zvětšujícím se množstvím vozidel na silnicích. Nemůžeme ani zanedbat vývoj technologií používaných ve vozidlech, což mělo za následek zlepšení jízdních vlastností i zvýšení bezpečnosti přepravovaných osob. Naproti tomu také podstatný nárůst cestovních rychlostí a s tím spojených nežádoucích faktorů. Zákonodárné orgány státu byly nuceny neustále se přizpůsobovat vyvíjející se situaci.

V roce 2001 nabyl účinnosti zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o silničním provozu). Tento zákon umožnil začlenit do práva v této oblasti některá opatření, jež byla do té doby řešena pouze vyhláškami. Avšak tato právní norma obsahovala pouze oprávnění a povinnosti pro účastníky silničního provozu a již neřešila samotné skutkové podstaty jednotlivých přestupků. Ty byly i nadále uvedeny v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o přestupcích).

Postupem času, v reakci na měnící se prostředí, musel být ovšem zákon o silničním provozu novelizován. Nejvýznamnější novela vešla v účinnost roku 2005, kdy se v rámci zákona o silničním provozu zavedl systém bodového hodnocení. Ten měl za následek, ač to jistě nebylo cílem zákonodárců, významné změny toho, jak jednotliví řidiči přistupují k řešení svých provinění v rámci silničního provozu s příslušníky Policie ČR. Přestupky v této oblasti zůstaly nezměněny, ovšem u některých, zákonodárci stanovili tzv. trestné body. V některých případech byla dokonce zavedena i forma recidivy u nejzávažnějších přestupků. Významné změny přinesla ve své podstatě hlavně skutečnost, že řidičům páchajícím dopravní přestupky ve větší míře hrozilo, že jejich řidičské oprávnění pozbude platnosti v důsledku dosažení bodového hodnocení.

V roce 2011 poté nabyla účinnosti další novelizace, která přesunula všechny skutkové podstaty přestupků páchaných v dopravě uvedených v ust. § 22 odst. 1 zákona o přestupcích do ust. § 125c odst. 1 zákona o silničním provozu. Toto se významnou měrou, mimo jiné, podílelo na zjednodušení problematiky v dané oblasti. Zatím poslední novelizace, která vešla v účinnost v lednu 2013, byla nejvýznamnější v oblasti vymáhání sankcí za porušení dopravních předpisů. Tato novela zákona zakomponovala

odpovědnost provozovatele vozidla za užívání vozidla v provozu na pozemních komunikacích. Tudíž za spáchání přestupku již není odpovědný pouze řidič daného vozidla, ale i jeho provozovatel. Jedná se o přestupky v oblasti překročení nejvyšší dovolené rychlosti a nesprávného parkování.

Všechny tyto změny měly, nebo mají zásadní vliv na projednávání přestupků v oblasti silniční dopravy s pachatelem přestupku. V mnohých případech je celý proces realizován ihned na místě mezi řidičem a příslušníkem Policie ČR. Nicméně v důsledku výše uvedených změn v právních normách jsou stále více pachateli přestupků i příslušníky Policie ČR využívány alternativní způsoby vyřízení věci, a to oznámení přestupku nebo odevzdání věci správnímu orgánu. Tato bakalářská práce si tedy klade za cíl komparovat jednotlivé způsoby vyřízení tak, jak jsou využívány pachateli přestupků i policistů.

1 Cíle a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je seznámení, objektivní posouzení a zhodnocení rozdílů mezi typy řešení přestupků v úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Bude zde porovnáno řízení o přestupku, které je možno uplatňovat ve třech variantách, a to konkrétně jeho zkrácené formy, označované jako blokové a příkazní řízení, a standardní formy řízení o přestupku. Tyto verze zde budou posuzovány především z hlediska efektivnosti a účinnosti jako nástrojů k prosazování právních norem v dané oblasti.

Aby bylo možné objektivního porovnání dosáhnout, je nejprve potřeba porozumět a seznámit se s několika pojmy, které se dotýkají hlavních témat. Předně se práce bude zabývat přestupkem jako jednou z forem správního deliktu. Vysvětlena zde bude především podstata přestupku a okolnosti, kdy je možno jednání za přestupek označit, a také zde bude osvětlen pojem správního deliktu. V návaznosti na přestupek budou, v hrubých rysech, vysvětleny procesy, které jsou s tímto výrazem spojeny. Konkrétně se jedná o již zmiňované blokové a příkazní řízení a standardní řízení o přestupku. Mimo těchto procesů se v dané oblasti vyskytují i navazující pojmy jako sankce za přestupky. Z hlediska problematiky, kterou se tato práce zabývá, budou vysvětleny některé konkrétní typy sankcí nejčastěji uplatňovaných právě v této oblasti. Jako další pojem související s touto prací, jenž je potřeba zmínit, je bodové hodnocení řidičů a tzv. trestné body udělované za porušení zákonem stanovených pravidel silničního provozu. Další nedílnou součástí jsou také konkrétní skutkové podstaty jednotlivých přestupků. Zde bude cílem seznámit se s přestupky a také osvětlit postupy při dokazování protiprávních jednání uplatňované příslušníky Policie ČR.

V teoretické části bakalářské práce, jež obsahuje jednotlivé pojmy, a především skutkové podstaty vybraných přestupků v oblasti silničního provozu, bude provedena analýza uvedených témat. Ta bude důležitá k plnému porozumění dané problematiky a poskytne tak informace, podklady a výstupy potřebné pro následující praktickou část důležitou pro hlavní cíl práce. K analýze bude využito především odborné literatury, platných zákonů České republiky, precedenčních rozhodnutí justičních orgánů a v neposlední řadě také praktických zkušeností získaných během několikaleté policejní praxe. K dosažení zamýšlených cílů bakalářské práce bude primárně uplatněna metoda komparace, a to především v praktické části, kde budou popsány postupy při řešení

přestupků v rámci procesu řízení o přestupku. Nástroji zde opět budou především různé publikace v odborné literatuře apod. a postupy správních orgánů a Policie ČR tak, jak jsou realizovány v každodenní praxi. Konkrétní zjištění a výstupy poté budou sloužit jako podklady pro návrhy na zlepšení stávajících postupů a procesů.

V závěrečné praktické části bude popsán postup orgánů oprávněných vést řízení o přestupcích. Nastíněny zde budou jednotlivé dílčí procesy, které jsou nezbytné k dodržení zákonnosti postupů při zjišťování přestupků, následném dokazování a sankcionování a také o možnostech opravných prostředků v rámci celého procesu řízení o přestupku. Výstupem charakteristiky procesů jednotlivých typů řízení budou informace a poznatky důležité pro jejich závěrečné zhodnocení, potažmo pro dosažení cílů práce.

2 Vymezení základních pojmů

2.1 Přestupek

Pojem přestupku je definován v ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích, kde je ustanoveno, že přestupek „je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.“¹ Pojem přestupku je zde popsán jako obecný právní pojem, který je potřeba upřesnit pro další použití v konkrétních skutkových podstatách. Z tohoto důvodu je v jiných právních předpisech použito termínu „Přestupek“ s následující skutkovou podstatou, nebo vyplývající z konkrétního paragrafového znění. Přestupek je v ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích vyjádřen jak pozitivně, tak negativně.

Pozitivní vyjádření nám sděluje, jaké jednání se za přestupek považuje. Negativní vymezení naopak hovoří o případech, kdy se o přestupek nejedná, i když jsou zde vykazovány znaky přestupku. Takové znaky můžeme vyjádřit jako formální, to jsou obecné a typové, a znaky materiální.²

2.1.1 Znaky přestupku

Obecné znaky jsou společné pro všechny přestupky. Hlavním znakem je protiprávnost, čímž se rozumí, že čin není z hlediska práva dovolen a porušuje obecně závazná pravidla daná zákonem. Mezi obecné znaky řadíme také zaviněné jednání, kde v případě přestupku „postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.“³ Dalšími obecnými znaky jsou věk a přičetnost pachatele přestupku. V zákoně o přestupcích se hovoří o tom, že za „přestupek není odpovědný,

¹ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů*. Praha, 2011, s. 24.

² VARVAŘOVSKÝ, P., VALÁŠEK, M., KOUSAL, I., et al. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv. Přestupky*. [online]. Brno, 2012, s. 12. [cit. 2013-12-1] Dostupné z [www: <http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/sborniky_stanoviska/Prestupky.pdf>](http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/sborniky_stanoviska/Prestupky.pdf)

³ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-1] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku.“⁴ Toto ustanovení jasně vymezuje věkovou hranici pachatele přestupku. Dále „za přestupek není odpovědný, kdo pro duševní poruchu v době jeho spáchání nemohl rozpoznat, že jde o porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, nebo nemohl ovládat své jednání. Odpovědnosti se však nezbavuje ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byť i z nedbalosti, požitím alkoholu nebo užitím jiné návykové látky.“⁵ Trpí-li tedy pachatel přestupku duševní nemocí, v jejímž důsledku nebyl zcela schopen posoudit své jednání, není za přestupek odpovědný.

Typovými znaky přestupku rozumíme objekt, objektivní stránku a subjekt, subjektivní stránku. Objektem jsou vyjádřeny zájmy společnosti chráněné zákonem. Objektivní stránkou vyjadřujeme vztah mezi jednáním a příčinnou souvislostí, kde jednání spočívá jak v konání, tak i v opomenutí konkrétní činnosti. Subjektem přestupku je fyzická osoba, jež se dopustila protiprávního jednání. Subjektivní stránka pak určuje míru zavinění pachatele přestupku, kde se jedná o jeho vnitřní psychický stav a vůli.⁶

Aby bylo jednání pachatele označeno za přestupek, musí být za přestupek výslovně označeno v konkrétním zákoně a také musí být naplněny formální i materiální znaky přestupku. Materiálním znakem je označena míra škodlivosti pro společnost, neboli znak protiprávnosti, která vychází z jednání pachatele přestupku. To souvisí především s okolnostmi, za jakých byl přestupek spáchán, a zda míra škodlivosti překročila zákonodárci zamýšlenou hranici, kdy už je jednání pachatele považováno za nebezpečné pro společnost. To podtrhuje rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ve kterém se uvádí: „Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem

⁴ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-1] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

⁵ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 1. Praha, 2011, s. 31.

⁶ VARVAŘOVSKÝ, P., VALÁŠEK, M., KOUSAL, I., et al. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv. Přestupky*. [online]. Brno, 2012, s. 12. [cit. 2013-12-1] Dostupné z [www: <http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/sborniky_stanoviska/Prestupky.pdf.>](http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/sborniky_stanoviska/Prestupky.pdf)

chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek.⁷

2.1.2 Okolnosti vylučující protiprávnost

Abychom mohli označit jednání osoby, v našem případě účastníka silničního provozu, za přestupek, musí být takové jednání označeno za nedovolené a protiprávní. Pokud tyto podmínky splněny nejsou, nemůže být osoba za jednání vykazující znaky přestupku, odpovědná. „Přestupkem tedy není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.“⁸ Zde hovoříme o tzv. nutné obraně a krajní nouzi. Dále se o okolnostech vylučujících protiprávnost můžeme zmínit v případech, kdy za „porušení povinnosti uložené právnické osobě odpovídá ten, kdo za právnickou osobu jednal nebo měl jednat, a jde-li o jednání na příkaz, ten kdo dal k jednání příkaz.“⁹ Zde tedy odpovědnost přechází na osobu, která vydala příkaz k jednání a osoba, která jednání provedla, je tedy odpovědnosti zbavena.

2.1.3 Zánik odpovědnosti za přestupek

Podobně jako v trestním právu jsou i v zákoně o přestupcích uvedeny důvody, kdy přestupek již nelze projednat. Jedná se především o promlčecí lhůtu, která u přestupku činí jeden rok. Také zde zákonodárci pamatují na případy, vztahuje-li se na přestupek amnestie. Za další možný zánik odpovědnosti lze považovat i jednání, kterého se dopustí osoba, jež používá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva. V tomto případě se však jedná o vyjmutí takových osob z působnosti zákona o přestupcích.¹⁰

⁷ ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. *Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j.:5 As 104/2008-45* [ze dne 14. prosince 2009]. In *Sbírka NSS*. 2010, s. 272. [cit. 2013-12-1] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD161573CZ).

⁸ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 9.

⁹ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-1] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

¹⁰ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, s. 52 – 53.

2.2 Správní delikt

Tato bakalářská práce se zabývá přestupky v dopravě. Tyto přestupky se řadí mezi správní delikty, proto je podstatné pro účely této práce charakterizovat správní delikt. Pojem „správní delikt“ není v žádném zákoně přesně definován. Jedná se o čin, který porušuje nebo ohrožuje chráněný zájem společnosti, neboli o protiprávní jednání, kterým vznikne újma, ať již majetková, mravní či újma na zdraví osoby. Újma může vzniknout jak právnické, tak i fyzické osobě a dopustit se správního deliktu může opět právnická nebo fyzická osoba. Právní normy České republiky rozlišují několik správních deliktů:¹¹

- přestupky
- jiné správní delikty právnických osob
- jiné správní delikty fyzických osob podnikajících
- správní disciplinární delikty
- pořádkové delikty

V rámci praxe, Policie ČR uskutečňuje celý proces řízení o přestupcích pomocí blokového řízení (viz dále). Ukládá tedy sankce pouze za přestupky, které lze v takovém řízení projednat. Ostatní přestupky, nebo správní delikty Policie ČR oznamuje dle ust. § 51 zákona o přestupcích správnímu orgánu.

2.3 Sankce

Sankci lze chápat jako následek přestupku, jež má vést k postihu pachatele za jeho protiprávní jednání. Tyto postihy za přestupky jsou taxativně vymezeny v zákoně o přestupcích. Jedná se o¹²:

- a) napomenutí
- b) pokuta
- c) zákaz činnosti

¹¹ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 59 – 60.

¹² ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-1] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

- d) propadnutí věci
- e) zákaz pobytu

V praxi Policie ČR uplatňuje sankci pouze formou pokuty. Ostatní druhy sankcí je oprávněn ukládat v řízení o přestupcích jedině správní orgán místně a věcně příslušný. Výše a druh sankce se ukládá podle platných právních norem v rozsahu, který stanovuje zákon. Při rozhodování o výši a sankce musí policista, ale i správní orgán „přihlédnout k závažnosti přestupku, způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele.“¹³ V praxi nastávají případy, kdy se osoba, například řidič vozidla, dopustí vícero přestupků. „V takovém případě se vede společné řízení, kde je osoba sankcionována za přestupek nejpřísněji postižitelný.“¹⁴ Pro účely této bakalářské práce se blíže budeme zabývat pokutou a zákazem činnosti, jelikož jsou to nejčastěji používané prostředky k sankcionování účastníků silničního provozu.

2.3.1 Pokuta

Pokuta je nejčastěji využívaný druh peněžité sankce Policií ČR i správními orgány. Udělování pokuty se musí řídit zákonnými pravidly, které jsou, jak bylo výše zmíněno, směrodatné pro všechny druhy sankcí. Pokutu lze uložit do výše 2000 Kč, v blokovém řízení pak do výše 1000 Kč, pokud zákon o přestupcích, nebo jiný zákon, nestanoví jinak. Toto všeobecně platí pro řízení o přestupcích. Výjimku zde tvoří příkazní řízení, které je zvláštním druhem zkráceného řízení. Zde se může uložit pokuta do výše 4000 Kč, pokud zákon opět nepřipouští překročení této hranice.¹⁵

Zákon ovšem ve značné míře přihlíží k věku pachatele. Pokud tedy pachatel přestupku dovršil patnáctý rok svého života, tudíž je v omezené míře právně odpovědný a nepřekročil hranici osmnáctého roku života (obecně označován jako mladistvý), musí k tomuto správní orgán přihlédnout. Pro standardní řízení o přestupku a příkazní řízení

¹³ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-1] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

¹⁴ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 59 - 60.

¹⁵ ČESKO. Ust. § 13 zákona č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-1] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

na základě tohoto platí, že horní hranice pokuty se snižuje na polovinu, přičemž pokuta nesmí přesáhnout 2000 Kč. Pro blokové řízení platí, že pokuta nesmí přesáhnout hranici 500 Kč, ovšem za předpokladu, že zákon neumožňuje uložit v blokovém řízení pokutu vyšší než 1000 Kč. V takovém případě se horní hranice pokuty zvyšuje na 1000 Kč.¹⁶

2.3.2 Zákaz činnosti

Zákaz činnosti je v řízení o přestupcích na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu realizován zákazem řízení motorových vozidel. Opět zde platí obecné zásady ukládání sankcí. Tato sankce se využívá k postihu za nejzávažnější přestupky v dopravě nebo za jejich opakované spáchání. Tato sankce může být uložena pouze za přestupek, kde zákon takového uložení vysloveně připouští.

Dle zákona o přestupcích může být délka zákazu činnosti uložena nejvýše na dobu dvou let. Přičemž zákon dovoluje ukládat dobu kratší, dle konkrétních skutkových podstat jednotlivých přestupků. Zákaz činnosti může být uložen spolu s pokutou, ale nesmí být uložen samostatně. V případě mladistvých lze uložit zákaz činnosti pouze v případě, že by takovým zákazem nebyla narušena příprava na budoucí povolání a nejdéle na dobu jednoho roku.¹⁷

2.4 Typy řízení o přestupku

2.4.1 Standardní řízení o přestupku

Řízení o přestupku před správním orgánem se zahajuje na základě oznámení od Policie ČR, městské, nebo obecní policie, Vojenské policie, na základě vlastních poznatků správních orgánů, nebo podnětů od občanů. Tento proces je primárně upraven v zákoně o přestupcích. Pokud tento zákon plně nepostačuje pro potřeby řízení, využije se subsidiárně zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád). Oznámení přestupku musí mít určité náležitosti a musí z něho být

¹⁶ ČESKO. Ust. § 19 zákona č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-1] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

¹⁷ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-1] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

patrné zejména, jaký přestupek je ve skutku spatřován, důkazní prostředky jednání, které dokazují, že se jedná o přestupek a že byl spáchán určitou osobou.¹⁸

Policie ČR se v rámci dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu podílí na řízení o přestupku tak, že provádí nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem.¹⁹

Oznámení přestupku je Policií ČR využíváno především v situacích, kdy není oprávněna přestupek sama projednat, nebo projednání přestupku v blokovém řízení je shledáno jako nedostačující, nebo pachatel přestupku není ochoten zaplatit pokutu, která mu byla uložena v blokovém řízení. Oznámení správnímu orgánu se provádí pouze v případě, kdy jednání osoby vykazuje znaky přestupku. Pokud je v jednání spatřován jiný správní delikt, nebo se jedná o správní delikt provozovatele vozidla, nebo přestupek spadá do kategorie kázeňského provinění, Policie ČR věc odevzdá příslušnému správnímu orgánu.²⁰

Podrobněji bude řízení o přestupku rozebráno v kapitole „Postup orgánů při projednávání přestupků v oblasti silniční dopravy“.

2.4.2 Blokové řízení

Blokové řízení upravuje zákon o přestupcích v ust. §§ 84 – 86. Tuto zvláštní, tzv. zrychlenou formu řízení o přestupcích, zákonodárci začlenili do právní normy z důvodu zjednodušení a včasného vyřízení méně závažných přestupků. Nejsnáze a v největší míře se tato forma řízení využívá právě při postizích za přestupky v dopravě. Realizace tohoto druhu řízení tudíž nejčastěji probíhá bezprostředně po spáchání přestupku pachatelem. Toto řízení je svázáno s několika podmínkami, které musejí být všechny bezpodmínečně splněny. Tyto podmínky jsou stanoveny v ust. § 84 odst. 1

¹⁸ ČESKO. Ust. § 58 odst. 1 zákona č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-20] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

¹⁹ ČESKO. Ust. § 58 odst. 2 písm. f) zákona č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-20] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

²⁰ ČESKO. Ust. § 58 odst. 3 písm. a) zákona č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-20] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

zákona o přestupcích. Přestupek lze projednat uložením pokuty v blokovém řízení, jestliže:²¹

- je spolehlivě zjištěn
- nestačí domluva
- obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit

Z toho vyplývá, že pokud nějaká z uvedených podmínek není splněna, nemůže být přestupek v této formě řízení projednán. Z těchto podmínek můžeme dále vyvodit, že musí být známa i totožnost pachatele přestupku. V rámci blokového řízení může Policie ČR projednávat některé přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a přestupky, které jsou taxativně vymezeny v ust. § 86 zákona o přestupcích. Jedná se hlavně o některé přestupky proti pořádku ve státní správě, přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a vymezené přestupky proti veřejnému pořádku a občanského soužití.²²

V blokovém řízení Policie ČR projednává téměř všechny přestupky v oblasti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Sankcí u tohoto typu řízení je přípustný pouze peněžitý trest ve formě pokuty. Některé přestupky však nelze postihnout blokovou pokutou. Jedná se především o ty nejzávažnější, kde zákon jako sankci ukládá vedle pokuty ještě zákaz činnosti, jak již bylo zmíněno. Podrobněji bude blokové řízení popsáno a zanalyzováno v kapitole „Proces blokového řízení“.

2.4.3 Příkazní řízení

Příkazní řízení je upraveno v ust. § 87 zákona o přestupcích a je druhým typem zkráceného řízení o přestupku. Je třeba jej odlišit od blokového řízení. Příkazní řízení je využíváno výhradně správními orgány jako prostředek urychlení standardního řízení a je vedeno na základě oznámení přestupku, v našem případě, od orgánů Policie ČR.

Důvodem zařazení tohoto řízení do systému práva je zjednodušení a urychlení projednávání přestupků. Jeho pomocí je možno postihovat některé přestupky, včetně

²¹ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-20] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

²² ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-20] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

přestupků uvedených v zákoně o silničním provozu, aniž by bylo vedeno ústní jednání nebo probíhal proces dokazování jako ve standardním řízení. Sankcí v tomto typu řízení je pokuta nebo napomenutí²³

Podrobněji bude příkazní řízení rozebráno v podkapitole „Proces příkazního řízení“.

2.5 Bodový systém

Bodový systém byl zakotven v právním systému v roce 2006 na základě z. č. 411/2005 Sb., kterým byl novelizován zákon o silničním provozu. Charakterizován je v ust. § 123a zákona o silničním provozu pod názvem „Bodové hodnocení porušení povinností stanovených zákonem“: „Bodovým hodnocením se zajišťuje sledování opakovaného páchaní přestupků, jednání, které má znaky přestupku podle jiného právního předpisu, nebo trestných činů, spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla nebo že se řidič porušování těchto povinností nedopouští. Přehled jednání spočívajícího v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání je stanoven v příloze k tomuto zákonu.“²⁴

Udělované body nejsou sankcí, nýbrž administrativním opatřením, které má za úkol ohodnotit nebezpečnost jednání. Takto se k dané problematice vyjádřil Nejvyšší správní soud: „Účelem systému je zejména postihovat recidivu páchaní přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Dostatečný preventivní účinek má pouze hrozba ztráty řidičského oprávnění. Bodový systém pak představuje administrativní postup, kterým se hodnotí závažnost spáchaných přestupků, a který v tento důsledek může vyústit. Zavedení systému bodového hodnocení vskutku nelze chápat jako nepřipustné ukládání dvojího trestu; jedná se o specifické preventivní opatření, které má přispět k pozitivní motivaci řidičů k dodržování předpisů o provozu na pozemních komunikacích a k eliminaci těch řidičů, kteří se dlouhodobě a opakovaně

²³ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů*. Praha, 2011, s. 178.

²⁴ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2013-12-20] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

porušování těchto předpisů dopouští. Bodovým hodnocením dochází k průběžnému sledování kázně řidičů, přičemž důsledkem porušování předpisů o provozu na pozemních komunikacích, za které mu jsou ukládány sankce, může být právě pozbytí řidičského oprávnění v případě dosažení dvanácti bodů.²⁵

Jak je uvedeno v důvodové zprávě k návrhu z. č. 411/2005 Sb., systém vychází z následujících tezí a principů:²⁶

- a) „Bodový systém bude veden v registru řidičů „přičítacím způsobem“, tj. řidiči se budou zaznamenávat „trestné“ body do nejvyššího počtu 12 bodů.“
- b) „Zákon v příloze upravuje taxativní výčet protiprávních jednání a počtů bodů, které za tato jednání budou zaznamenány. (...)“
- c) „Body jsou administrativním důsledkem spáchání stanoveného přestupku nebo trestného činu, nikoli trestem. (...)“
- d) „Body bude zaznamenávat správní orgán (obecní úřad obce s rozšířenou působností) příslušný podle místa trvalého pobytu řidiče. (...)“
- e) „Zaznamenané body bude možno před dosažením jejich plného počtu odečítat. (...)“
- f) „Důsledkem dosažení plného počtu 12 bodů je pozbytí odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a řidičského oprávnění přímo ze zákona, tj. bez správního řízení, na dobu 1 roku.“
- g) „K opětovnému získání řidičského oprávnění je třeba se podrobit přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel.“
- h) „Přestože záznam bodů je pouhým administrativním úkonem a nikoli ukládáním sankce ve správním řízení, upravuje zákon i obranu řidiče před nesprávným záznamem nebo odečtem bodů. (...)“

Z těchto principů poté vychází ust. §§ 123b, 123c, 123d, 123e, 123f zákona o silničním provozu, kde jsou konkretizovány a upřesněny podmínky k započítávání bodů, vrácení řidičského oprávnění nebo odečítání bodů. Výše bodového hodnocení je taxativně vymezena v příloze k zákonu o silničním provozu.

²⁵ ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. *Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j.:2As 19/2009-93* [ze dne 10. 12. 2009]. In *Původní nebo upravené texty pro ASPI*. 2009. [cit. 2013-12-20] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD161396CZ).

²⁶ ČESKO. POSLANECKÁ SNĚMOVNA. *Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 411/2005 Sb. (výňatek)*. In *Důvodová zpráva (tisk 833)* [online]. 2004. [cit. 2013-12-20] Dostupné z [www: <http://www.bodovsystem.cz/Proc-bodovy-system/>](http://www.bodovsystem.cz/Proc-bodovy-system/)

3 Vybrané přestupky na úseku dopravy řešené Policií České republiky

Přestupky páchané v oblasti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích jsou v převážné většině zakotveny v ust. § 125c odst. 1, 2, 3 zákoně o silničním provozu. Přestupky zde uvedené jsou nejčastěji páchanými. Ovšem jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, některá jednání jsou za přestupky označována i v jiných právních předpisech. V policejní praxi se tedy můžeme setkat i s přestupky uvedenými v zákoně č. 13/1999 Sb., o pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů (dále jen silniční zákon) nebo v zákoně č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla). Pro účely této bakalářské práce se dále budeme zabývat přestupky, s nimiž se příslušníci Policie ČR nejčastěji setkávají a které je možno sankcionovat v blokovém řízení. Dále zde bude zmíněno ust. § 125f zákona o silničním provozu, které stanovuje odpovědnost provozovatele vozidla při překročení nejvyšší dovolené rychlosti, nebo neoprávněného zastavení nebo stání.

3.1 Přestupky spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti

Jedněmi z nejčastějších přestupků páchaných v oblasti silniční dopravy je překračování rychlostních limitů. Vysoká rychlost je mnohdy příčinou dopravních nehod, nezřídka smrtelných. Překročení rychlosti je přestupkem na základě ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod. 2, 3, 4 zákona o silničním provozu.

Překročení nejvyšší dovolené rychlosti je rozlišeno místem a rychlostním limitem. V obci se jedná o překročení rychlosti o méně než 20 km.h⁻¹, o více jak 20 km.h⁻¹ a o více jak 40 km.h⁻¹. Mimo obec jsou poté limity následující: o méně než 30 km.h⁻¹, o více jak 30 km.h⁻¹ a o více jak 50 km.h⁻¹.²⁷

²⁷ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-05] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

K těmto přestupkům se vztahuje několik ustanovení. Prvním je obecné ust. § 18 odst. 3, 4 zákona o silničním provozu. To obecně stanovuje rychlostní limity platné na území České republiky mimo území obcí, kde řidiči motorového vozidla, které nepřesahuje nejvyšší povolenou hmotnost 3 500 kg a řidiči autobusu mohou jet rychlostí nejvýše 90 km.h⁻¹. Na dálnici a silnici pro motorová vozidla je poté maximální rychlostní limit 130 km.h⁻¹. Motorová vozidla, jež nespádají do výše uvedených skupin, mohou jet rychlostí nejvýše 80 km.h⁻¹. Pro provoz v obci je poté rychlostní limit 50 km.h⁻¹, a nachází-li se dálnice nebo silnice pro motorová vozidla na území obce, je nejvyšší dovolená rychlost 80 km.h⁻¹.²⁸

V zákoně o silničním provozu se vyskytuje také několik speciálních ustanovení, které stanovují nejvyšší dovolené rychlosti v různých místních úpravách. Jedním takovým, je znění § 28 odst. 3 zákona o silničním provozu, který se vztahuje na místní úpravu v oblasti železničních přejezdů. Zákon zde stanovuje maximální rychlost při přejíždění železničního přejezdu 30 km.h⁻¹, a to ve vzdálenosti 50 m před a při jeho přejíždění. Pokud je však železniční přejezd vybaven signalizací v podobě přerušované svítícího bílého světla, je rychlostní limit 50 km.h⁻¹ a to i ve vzdálenosti 50 metrů před přejezdem.²⁹

Další takové ustanovení omezující rychlost nalezneme v ust. § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu. Zde se upravují podmínky provozu v obytné a pěší zóně, kde je rychlostní limit 20 km.h⁻¹.³⁰

Omezení rychlosti, a to zejména na území obcí a na pozemních komunikacích, kde by obecně stanovené limity nebyly dostačující, se také provádí místní úpravou v podobě svislých dopravních značek. Tyto svislé dopravní značky jsou označovány jako „B 20a“ a spadají do kategorie zákazových a příkazových značek. Na těchto značkách je vyobrazen číselný údaj maximální dovolené rychlosti v daném úseku. Omezení rychlosti zde vychází z ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, který

²⁸ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-05] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

²⁹ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2013-01-05] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

³⁰ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2013-01-05] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

ukládá řidičům povinnost řídit se světelnými a doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami a zařízeními.³¹

Ještě je třeba podotknout, že zákon o silničním provozu rozlišuje dva druhy rychlostí. Prvním typem je rychlost dovolená, což je rychlost jízdy stanovena obecnými pravidly, nebo jednotlivými ustanoveními uvedenými, kde se jedná o rychlost, kterou se vozidlo aktuálně pohybuje. Druhý typem je rychlost povolená, jak je uvedeno v ust. 18 odst. 5 zákona o silničním provozu. Rychlost se vztahuje na technické možnosti vozidla, které jsou prezentovány technickými údaji o vozidle. Tato skutečnost vychází ze zákona č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 307/1999 Sb. (dále jen zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích), kde je zakotvena tzv. konstrukční rychlost vozidla. Tyto dva druhy rychlostí jsou často zaměňovány, i přesto, že se jedná o dvě zcela odlišné věci.

Jak je patrné, přestupky uvedené v ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod. 2, 3, 4 zákona o silničním provozu rozlišují úrovně překročení rychlosti. V případě překročení rychlosti v obci o 40 km/h⁻¹ a více, mimo obec o 50 km/h⁻¹ a více, je takové porušení považováno za nejzávažnější a je sankcionováno pokutou od 5000 Kč do 10000 Kč, kde je vedle pokuty také ukládán zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel v délce šesti měsíců až jednoho roku a řidiči je uděleno pět trestných bodů. Takovéto jednání nepřipouští projednání v blokovém řízení a musí být oznámeno příslušnému správnímu orgánu.³²

Za méně závažné jednání, kdy je překročena rychlost v obci o 20 km/h⁻¹ a více, mimo obec o 30 km/h⁻¹ a více, je stanovena pokuta od 2500 Kč do 5000 Kč při řízení o přestupku. V blokovém řízení se ukládá pokuta ve výši do 2500 Kč. Vedle pokuty jsou řidiči uloženy tři trestné body. I přesto, že je toto jednání považováno za méně závažné, zákonodárci zde zakomponovali možnost významnější sankce za spáchání v recidivě. Pokud je toto jednání opakováno již po druhé v období dvanácti kalendářních měsíců po

³¹ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-05] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

³² ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-05] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

sobě jdoucích, je zde vedle pokuty a trestných bodů stanoven zákaz řízení na dobu jednoho až šesti měsíců. V tomto případě se pak projednání v blokovém řízení nepřipouští.³³

Poslední a nejméně závažné jednání spočívá v překročení rychlosti v obci o méně jak 20 km/h⁻¹, mimo obec o méně jak 30 km/h⁻¹. Toto je sankcionováno pokutou od 1500 Kč do 2500 Kč v řízení o přestupku a do 1000 Kč v blokovém řízení. Opět se zde ukládají řidiči trestné body a to v počtu dvou.³⁴

3.1.1 Dokazování

V současné době Policie ČR nebo obce disponují zařízeními, jež jsou schopna překročení dovolené rychlosti spolehlivě zaznamenávat a poté získané informace ukládat v takové podobě, aby byly upotřebitelné pro řízení o přestupku nebo v blokovém řízení jako důkazní prostředek. Jedná se například o zařízení typu Ramer 10, nebo přenosná zařízení typu Laser Digicam. Díky těmto zařízením, pokud se používají správným způsobem, je prokázání přestupkového jednání řidiči motorového vozidla velice účinné. Hovoříme zde o případech, kdy je řidič změřeného vozidla zastaven policisty. Zastavení musí proběhnout v době, kdy je nezpochybnitelné, že vozidlo stále řídí stejná osoba, která se dopustila přestupkového jednání. Dokazování, že se přestupek skutečně stal a že byl spáchán určitou osobou, je zde dokladováno fotodokumentací změřeného vozidla s uvedením potřebných informací a zjištěním totožnosti řidiče ihned na místě zastavení, nebo případně na příslušném oddělení Policie ČR.

Na základě ust. § 125f zákona o silničním provozu je za správní delikt odpovědný provozovatel vozidla, kterým může být fyzická i právnická osoba. Toto ustanovení se vztahuje na dva případy. „Porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné

³³ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-05] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

³⁴ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2013-01-05] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

zastavení nebo stání.“³⁵ Toto ustanovení se významným způsobem dotýká právě zaznamenávání přestupků spojených s překročením dovolené rychlosti. Jak je patrné z jeho znění, změření rychlosti vozidla prostřednictvím automatizovaného technického prostředku, se vztahuje na provozovatele vozidla, přičemž není určující, kdo vozidlo v dané době skutečně řídil. Tento způsob projednání správního deliktu bude následně podrobněji rozebrán v dalších kapitolách.

3.2 Držení telefonního přístroje za jízdy

S nástupem technické rozvoje v oblasti komunikační technologie a mobilních komunikačních prostředků se telefonování za jízdy vozidlem stalo značným problémem. Snad každý již vlastní mobilní telefon a nezřídka jej řidiči používají během jízdy. K tomuto účely byla vyvinuta různá technická zařízení umožňující uskutečňovat hovor, aniž by řidič musel mobilní telefon přímo držet v ruce. Avšak ne každý taková zařízení vlastní, nebo je využívá. Zákonodárci si byli tohoto problému vědomi a držení telefonního nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení bylo kvalifikováno jako přestupek. Důvodem je fakt, že při telefonování během jízdy se řidič plně nevěnuje řízení, a to může mít za následek dopravní nehodu nebo havárii. Toto jednání je označeno za přestupek v ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod. 1 zákona o silničním provozu. Zákon v ust. § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, zakazuje řidiči vozidla při jeho řízení držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení, vycházející.³⁶

Zákon zde ukládá postih v podobě pokuty ve výši od 1500 Kč do 2500 Kč. V blokovém řízení se pokuta ukládá ve výši do 1000 Kč. Za tento přestupek se také řidiči udělí dva trestné body.³⁷

³⁵ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích. Komentář*. Praha, 2007, s. 130.

³⁶ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

³⁷ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

3.2.1 Dokazování

Dokázat řidiči, že se dopustil přestupkového jednání spočívajícího v držení telefonního nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení v ruce nebo jiným způsobem, je z hlediska praxe někdy obtížné. K zaznamenávání těchto přestupků nejsou Policií ČR využívány speciální technické prostředky, jako je tomu například v případech překročení dovolené rychlosti. V praxi policisté ČR nejčastěji využívají jim svěřené služební fotoaparáty s možností nahrávání videa nebo například moderní mobilní telefony, které touto funkcí také disponují. Problém však nastává tehdy, kdy uvedené zařízení policista nemá k dispozici nebo momentální situace nedovoluje přestupkové jednání spolehlivě zaznamenat. Příčiny mohou být různé. Řidič například přístroj včas ukryje, výhled na přístroj je zastíněn, nebo nejsou vhodné světelné podmínky, a tudíž by ze záznamu nebylo patrné přestupkové jednání. Pokud je řidič vozidla ochoten zaplatit pokutu v rámci blokového řízení, přestupek se vyřeší na místě.

Často se ovšem setkáme se situacemi, kdy řidič není ochoten pokutu zaplatit, a příslušníci Policie ČR přestupkové jednání oznamují příslušnému správnímu orgánu. Řidiči v tomto případě spoléhají na skutečnost, že přestupek není nijak zaznamenán, a z toho vyvozují, že správní orgán rozhodne v jejich prospěch. K tomuto je potřeba uvést, že na samotné oznámení přestupku je pohlíženo jako na důkaz, který je podpořen výpovědí svědků (příslušníků Policie ČR). Takové tvrzení vyplývá z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, kde se kromě jiného praví: „Skutečnost, že řidič vozidla drží v ruce telefonní přístroj, je totiž objektivně vnímatelná lidským zrakem z protijedoucího vozidla. Proto tvrzení policistů, že stěžovatelku viděli držet v ruce za jízdy telefonní přístroj, může být samo o sobě věrohodným důkazem, aniž by byl předložen další důkaz, neboť k tomu není potřeba odborná znalost ani zvláštní vybavení.“³⁸ Takovéto rozhodnutí udává určitý precedent, ovšem vždy záleží na konkrétním zhodnocení předložených důkazů správním orgánem.

³⁸ ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j.: *As 64/2008-42*. [ze dne 22. 10. 2008]. In *Původní nebo upravené texty pro ASPI*. 2008. [cit. 2014-01-10] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD146234CZ).

3.3 Nerespektování signálů třibarevné soustavy při řízení provozu na křižovatce

Jednání spočívající v porušení ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod. 5 zákona o silničním provozu ukládá řidiči povinnost zastavit na signál prikazující toto učinit. Toto ustanovení odkazuje na již zmiňovanou povinnost řídit se dopravními značkami a světelnými signalizačními zařízeními. Z ustanovení dále vyplývá, že řidič je také povinen uposlechnout pokynů oprávněné osoby (nejčastěji příslušníci Policie ČR), jež mu dává znamení k zastavení vozidla. Častým přestupkem vyplývajícím z výše uvedených povinností je jízda na signál s červeným světlem „Stůj“, nebo na signál se žlutým světlem „Pozor“.³⁹

Výše zmíněné ovšem vymezuje pouze obecné podmínky. Jako podpůrné ustanovení zde slouží ust. § 70 odst. 2 písm. a), b), d) zákona o silničním provozu, kde jsou vysvětleny jednotlivé signály dávané řidičům a následná povinnost pro řidiče z nich vyplývající. Jedná se o signály s červeným světlem „Stůj“, signál se současně svítícím světlem červené a žluté barvy (světelný signál „Pozor“). Dále jsou zde vymezeny podmínky, v jakých místech před křižovatkou, je řidič povinen zastavit. Jedná se o dopravní značky "Příčná čára souvislá", "Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!" a "Příčná čára souvislá s nápisem STOP". V případech, kde takovéto dopravní značení není, je řidič povinen zastavit před světelným signalizačním zařízením. Pokud je však řidič vozidla v takové vzdálenosti od výše uvedeného dopravního značení, ve které již není schopen své vozidlo bezpečně zastavit, zejména pokud by ohrozil vozidla jedoucí za ním, může v jízdě pokračovat. Svítí-li přerušované světlo žluté barvy na signalizačním zařízení, znamená to, že zařízení není v provozu.⁴⁰

Za porušení vyplývající z nerespektování světelných signálů používaných při řízení provozu na křižovatce zákon stanovuje pokutu od 2500 Kč do 5000 Kč v řízení o přestupku a v blokovém řízení do 2500 Kč. Včetně pokuty se také uděluje pět trestných bodů. Podobně jako v případě překročení dovolené rychlosti dle ust. § 125c odst. 1

³⁹ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

⁴⁰ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

písm. f) bod. 3 zákona o silničním provozu, zákon ukládá větší postih za opakované porušení. Pokud je toto jednání opakováno již po druhé v období dvanácti kalendářních měsíců po sobě jdoucích, je vedle pokuty a trestných bodů stanoven zákaz řízení na dobu jednoho až šesti měsíců. V tomto případě opět nelze projednat přestupek v blokovém řízení.⁴¹

3.3.1 Dokazování

S těmito přestupky je spojen obdobný problém jako v případě dokazování přestupku držení telefonního nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení. Aby bylo přestupkové jednání nezpochybnitelné, mělo by být jednání zaznamenáno takovým způsobem, aby mohl být záznam použit jako důkazní prostředek. Opět se setkáváme s možnými obtížemi spojenými s dokazováním v případě řešení přestupku příslušníkem Policie ČR bezprostředně po protiprávním jednání řidiče. Nerespektování světelných signalizací je totiž pro řadu řidičů velice přísně postihováno, uvážíme-li výši možné pokuty a počet trestných bodů, nemluvě o postihu za opakované porušení. Z tohoto důvodu se velice často tyto přestupky oznamují příslušnému správnímu orgánu namísto vyřešení v blokovém řízení.

V řadě měst a obcí po celé České republice se na křižovatkách s řízeným provozem vyskytují záznamová zařízení, která jsou schopna zaznamenat průjezd křižovatkou. Tato zařízení spadají do kategorie automatizovaných technických prostředků, a proto se na ně vztahuje ust. § 125f zákona o silničním provozu. Systém je aktivován poté, co se v daném směru rozsvítí signál s červeným světlem „Stůj“. Pokud v daném čase úsekem projede nějaké vozidlo, systém automaticky pořídí několik fotodokumentací.

3.4 Nedání přednosti v jízdě

Nedání přednosti v jízdě patří mezi přestupek, jehož častým následkem je způsobení dopravní nehody. Denně se na silnicích můžeme s takovýmto jednáním setkat a

⁴¹ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

jeho příčin se naskýtá celá řada. Předně se jedná o situaci, kdy se řidič motorového vozidla plně nevěnuje řízení a důsledkem je přehlédnutí dopravního značení. Dále se můžeme setkat s případy, kdy si řidič neuvědomí, že musí dávat přednost vozidlům, která z jeho pohledu přijíždějí na křižovatku z pozemní komunikace z pravé strany. V neposlední řadě se jedná o situace, kdy vozidlo vjíždí na pozemní komunikaci, z místa mimo pozemní komunikaci. V takových případech si řidič nemusí povšimnout vozidla, jemuž by měl dát přednost, nebo nesprávně odhadne jeho rychlost. Tím ale vyvstává otázka, zdali nesprávné odhadnutí rychlosti bylo pouze vinnou řidiče, jež na pozemní komunikaci vyjížděl. Obdobným problémem se zabýval i Nejvyšší soud, který k věci vyjádřil stanovisko: „Jestliže řidič přijíždějící po vedlejší silnici nedá přednost v jízdě řidiči přijíždějícímu po hlavní silnici, odpovědnost za jejich střet a případné další následky je zásadně na řidiči, jenž přijel do křižovatky po vedlejší silnici. Jestliže však řidič na hlavní silnici jede rychlostí výrazně překračující maximální povolenou rychlost, čímž řidiči přijíždějícímu do křižovatky po vedlejší silnici znemožní, popř. podstatně ztíží, aby mu dal přednost v jízdě, pak není vyloučena jeho odpovědnost nebo spoluodpovědnost za případnou kolizi. Výrazné překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy motorového vozidla v obci (např. o více než 70 %) je porušením důležité povinnosti uložené řidiči motorového vozidla právními předpisy (§ 18 odst. 4 z. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů), protože takové porušení má zpravidla za následek velmi reálné nebezpečí pro lidský život a zdraví.“⁴²

Z uvedeného tedy vyplývá, že viníkem nemusí být vždy řidič vozidla, kterému zákon ukládá povinnost dát přednost v jízdě.

Samotný přestupek nedání přednosti v jízdě je zakotven v ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod. 8 zákona o silničním provozu, jež ukládá řidiči povinnost dát přednost v jízdě ostatním řidičům, tam, kde zákon takovou povinnost ukládá. K tomu se váže několik povinností vyplývajících ze zákona o silničním provozu:⁴³

- Povinnosti účastníka provozu dle ust. § 4 písm. b), c) zákona o silničním provozu: povinnost řídit se pravidly silničního provozu a dopravními značkami.

⁴² ČESKO. ÚSTAVNÍ SOUD. Usnesení Ústavního soudu č. j.: 5 Tdo 1173/2004 [ze dne 20. 10. 2004]. In *Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek NS*. 2005, částka 45, s. 289. [cit. 2014-01-10] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD26592CZ)

⁴³ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

- Jízda v jízdách pruzích dle ust. § 12 odst. 7 zákona o silničním provozu: řidič přejíždějící do průběžného pruhu, je povinen dát přednost v jízdě vozidlům v něm jedoucím, v případě, kdy není pro tento účel zřízen připojovací pruh.
- Vyhýbání se dle ust. § 20 zákona o silničním provozu: řidič je povinen dát přednost v jízdě protijedoucím vozidlům v případech vyhýbání se překážce, která je na jeho straně pozemní komunikace.
- Odbočování dle ust. § 21 odst. 5 zákona o silničním provozu: při odbočování vlevo, musí dát řidič přednost v jízdě všem protijedoucím vozidlům.
- Jízda křižovatkou dle ust. § 22 odst. 2 zákona o silničním provozu: řidiči vjíždějící do křižovatky, jsou povinni dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím z pravé strany, v případech, kdy není přednost upravena dopravními značením.
- Vjíždění na pozemní komunikaci dle ust. § 23 odst. 1 zákona o silničním provozu: řidič je povinen dát přednost v jízdě při vjíždění na pozemní komunikaci z místa ležícího mimo pozemní komunikaci.

Za tento přestupek je v řízení o přestupku stanovena pokuta ve výši od 2500 Kč do 5000 Kč. V blokovém řízení je výše pokuty stanovena do 2500 Kč. Také se zde ukládají čtyři trestné body. Jako v případech překročení dovolené rychlosti nebo jízdy na signál červené barvy, je i zde ukládán zákaz činnosti v délce jednoho až šesti měsíců v případě recidivy.⁴⁴

3.4.1 Dokazování

Porušení povinností spočívající v nedání přednosti v jízdě je jedním z řady provinění, kdy je prokázání přestupku problematické. Opět se zde ve velké míře setkáváme s případy, kdy řidiči nejsou ochotni zaplatit pokutu v blokovém řízení a opět spoléhají na skutečnost, že pokud správní orgán nemá například videozáznam, rozhodne v jejich prospěch. Je to dáno udělováním trestnými body a možnosti udělení zákazu činnosti v případech zákonem stanovených. V praxi není vždy snadné toto porušení

⁴⁴ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

zaznamenat, a proto i zde správní orgán vychází v mnoha případech pouze z oznámení přestupku a svědeckých výpovědí policistů ČR.

3.5 Nedání přednosti chodci

Nedání přednosti chodci je velice vážným proviněním. Řidiči si častokrát neuvědomují, jaké následky takové jednání způsobuje. V častých případech je vyústěním zranění nebo usmrcení osoby, jež v daném místě přechází pozemní komunikaci. Zákon postihuje neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí přechodu pro chodce (dále jen přechod) chodcem, ale také ohrožení chodce, jež přechází pozemní komunikaci mimo přechod. Přechod je definován pouze ve výkladu k vodorovné značce označující přechod „V 7“, která je uvedena ve vyhlášce č. 30/2001 Sb. Pro vyšší viditelnost je pak k přechodu pro chodce umístována svíslá dopravní značka „IP 6“. Tato značka se umísťuje v místech, kde přechod protíná pozemní komunikaci mimo křižovatky. V prostorech křižovatek se značka „IP 6“ neumísťuje. Ustanovení, jež řidiči ukládá povinnost neohrozit nebo neomezit chodce na přechodu, nebo neohrozit chodce mimo přechod, je uvedeno v ust. § 5 odst. 2 písm. f), g) zákona o silničním provozu.

V ustanovení se hovoří, že řidič nesmí ohrozit nebo omezit chodce, jež zjevně hodlá přejít pozemní komunikaci po přechodu, nebo již tak koná. Řidiči je v takovém případě dána povinnost vozidlo i zastavit. Toto se ovšem nevztahuje na řidiče tramvaje. Dále má řidič povinnost neohrozit chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje nebo neohrozit chodce v případě odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci nebo při vjíždění na pozemní komunikaci. To platí i pro couvání nebo otáčení.⁴⁵

Zákon také postihuje jednání v situacích, kdy řidič vozidla nezastaví před přechodem, i když tak učinil řidič s vozidlem jedoucím ve stejném směru v jiném jízdním pruhu pozemní komunikace. Toto vyplývá z ust. § 5 odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu.⁴⁶

⁴⁵ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

⁴⁶ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu).

Přestupek ohrožení nebo omezení chodce je zakotven v ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod. 6 zákona o silničním provozu ukládající řidiči povinnost, jež vychází z výše uvedených ustanovení.⁴⁷

Zákon o silničním provozu rozlišuje porušení, jichž se řidič vozidla dopustí v závislosti na nebezpečnosti jednání, v případech podle ust. § 5 odst. 1 písm. h) a podle odst. 2 písm. f), g) zákona o silničním provozu. Rozlišení se ovšem nedotýká sankcí v podobě pokuty, to je u všech typů porušení stejné. V řízení o přestupku se ukládá pokuta do výše od 2500 Kč do 5000 Kč a v blokovém řízení pokuta do 2500 Kč. Jednotlivé rozdělení rozlišuje počet udělovaných trestných bodů. V případě omezení chodce, nebo nezastavení před přechodem se udělují tři trestné body a v případě ohrožení chodce se uděluje pět trestných bodů. Za tyto přestupky může být opět uložen zákaz činnosti, pokud jsou spáchány opakovaně v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců.⁴⁸

3.6 Nepřipoutání se bezpečnostním pásem

Připoutání se za jízdy bezpečnostním pásem řada řidičů považuje za obtěžující a nepohodlné. Ovšem z hlediska bezpečnosti přepravovaných osob i samotného řidiče, jsou bezpečnostní pásy jedněmi z nejúčinnějších pasivních bezpečnostních prvků vozidla. Úroveň ochrany je také podstatně zvýšena v kombinaci s airbagem. Aby byla účinnost bezpečnostního pásu dostatečná, musí být použit všemi přepravovanými osobami. Pokud není některá z osob ve vozidle připoutána, hrozí, že v důsledku kolize, může ostatní přepravované osoby zranit. Velmi častým příkladem je situace, kdy nepřipoutaná osoba sedící na místě za řidičem, vážným způsobem zraní řidiče, který je připoután. Povinnost být připoután bezpečnostním pásem během jízdy vyplývá z ust. § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, kde se praví, že řidič vozidla musí být připoután bezpečnostním pásem, pokud je jím sedadlo ve vozidle vybaveno. Ustanovení

In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

⁴⁷ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

⁴⁸ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

zde odkazuje na zvláštní právní předpis, který řeší otázku schválení technické způsobilosti vozidla pro provoz na pozemních komunikacích.⁴⁹

Zvláštním právním předpisem je myšlen předpis č. 341/2002 Sb., vyhláška Ministerstva dopravy o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen vyhláška č. 341/2002 Sb. o schvalování technické způsobilosti).

Povinnost být za jízdy připoután bezpečnostním pásem je také stanovena pro přepravované osoby. To vychází z ust. § 9 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu.⁵⁰

Přestupek spočívající v nepřipoutání se bezpečnostním pásem jak řidičem vozidla, tak přepravovanou osobou, není v zákoně o silničním provozu přímo stanoven. Proto se zde užije ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, podle kterého se sankcionují porušení, na které zákon o provozu na pozemních komunikacích přímo neodkazuje. Tento přestupek je sankcionován v řízení o přestupku pokutou od 1500 Kč do 2500 Kč, v blokovém řízení pak do 2000 Kč. Také jsou za něj udělovány tři trestné body.⁵¹

3.7 Přestupky v dopravě, na které se nevztahuje bodové hodnocení

3.7.1 Přestupky dle zákona o silničním provozu

Jednání vykazující znaky přestupku vyplývající z povinností řidiče dle zákona o silničním provozu, za která zákon nestanovuje udělení bodového hodnocení, je celá řada. Předně zde budou uvedeny přestupky, se kterými se policisté při výkonu své služby setkávají nejčastěji. Tyto přestupky jsou obecně postižitelné dle ust. § 125c odst.

⁴⁹ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

⁵⁰ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

⁵¹ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

1 písm. k) zákona o silničním provozu pokutou v řízení o přestupku od 1500 Kč do 2500 Kč a v blokovém řízení pak do výše 2000 Kč.

Prvním takovým přestupkem je nerespektování dopravního značení vyplývající z již zmiňovaného ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Toto ustanovení je aplikovatelné na porušení všech zákazových a příkazových dopravních značek, kromě zákazových dopravních značek „B20a“ a „B21a“, a na některé dopravní značky jiného druhu. Všechny dopravní značky jsou pojmenovány a vyobrazeny v předpisu č. 30/2001 Sb., vyhláška Ministerstva dopravy, kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích. Nejčastěji se můžeme setkat s porušením například svislých dopravních značek zakazujících vjezd nebo odbočení, příkazujících směr jízdy, nebo označujících vyhrazená parkovací stání.

52

Dále zde budou uvedeny některé přestupky spočívající ve špatném nebo neúplném technickém stavu vozidla. Tyto přestupky vyplývají z ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, který ukládá povinnost řidičům dodržovat veškeré technické předpisy týkající se provozu vozidla na pozemních komunikacích. Do přestupků v této oblasti můžeme zařadit například neplatnou technickou kontrolu a neplatné osvědčení o měření emisí, prasklé čelní sklo ve stírané ploše, nedostatečnou hloubku dezénu pneumatik, ale i například neúplnou povinnou technickou výbavu vozidla.⁵³

Velice častým přestupkem je neúplnost dokladů, které musí mít řidič motorového vozidla při sobě během jízdy. Doklady potřebné při řízení motorového vozidla jsou taxativně vymezeny v ust. § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu a jedná se o řidičský průkaz, osvědčení o registraci podle zvláštního právního předpisu, doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu a doklad o zdravotní způsobilosti, pokud jde o řidiče podle

⁵² ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

⁵³ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

§ 87 odst. 3 zákona o silničním provozu. Takovými řidiči rozumíme osoby, jež dosáhly věku 65 let a výše.⁵⁴

Dalším proviněním, kterého se řidiči dopouštějí na území obcí, zpravidla se jedná o velká města, je jízda vyhrazeným jízdním pruhem. K tomuto přestupku se vztahuje ust. § 14 odst. 1 zákona o silničním provozu. V tomto ustanovení je uvedeno, že v místech, kde je pruh vyznačen, musí řidiči vozidel respektovat pravidla pro takový pruh stanovená. Pravidla jízdy vozidel jsou v těchto případech převzatá z ust. § 13 odst. 2 zákona o silničním provozu. V tomto ustanovení je uvedeno, že vozidla mohou na tramvajový pás pouze v případech odbočování, vyhýbání, objíždění překážky, nebo při vjíždění do průběžného pruhu pozemní komunikace, přičemž jsou řidiči těchto vozidel povinni neohrozit ani neomezit vozidla, pro něž je pruh vyhrazen, jedoucí ve vyhrazeném jízdním pruhu.⁵⁵

Vyhrazený jízdním pruhem rozumíme jízdni pruh pozemní komunikace, ve kterém je povolena jízda určitých druhů vozidel, který musí být označen svíslou dopravní značkou „IP20a“. Zpravidla se jedná o autobusy městské hromadné dopravy, ale setkáme se i s vyhrazenými jízdními pruhy pro cyklisty.

3.7.2 Přestupek dle zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

V důsledku provozu vozidel mnohdy vzniká riziko značných škod. Nemůžeme zde však mluvit pouze o samotné jízdě vozidlem ale i o důsledcích jeho provozování. Pojem provozu vozidla však není obecně definován žádným zákonem takovým způsobem, jenž by obsáhl celou problematiku. Provoz vozidla by mohl být definován jako činnost při chodu motoru vozidla, během jízdy vozidlem a také přípravou k jízdě, činností po jízdě a jinou manipulací s vozidlem. Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla vychází z podstaty ochrany zdraví a majetku třetích osob, jimž nezávisle na jejich vůli, vznikla v důsledku provozování motorového vozidla újma. Jedná se o

⁵⁴ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

⁵⁵ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

pojistnou smlouvu, která musí být sjednána na každé vozidlo provozované v České republice.⁵⁶

Dokladem o sjednaném pojištění je tzv. zelená karta. Každý řidič, který řídí motorové vozidlo, musí mít takový doklad u sebe. Toto vychází z povinností řidiče, na základě ust. § 6 odst. 8 písm. c) zákona o silničním provozu. Takovým dokladem je právě výše uvedená zelená karta, která je platná ve všech státech Evropské unie a zvláštním právním předpisem je zde míněn zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. V tomto zákoně tak nalezneme ust. § 17 odst. 1 zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, které opravňuje Policii ČR, tzv. zelené karty kontrolovat. Toto ustanovení také řeší případy, kdy je původ vozidla mimo území České republiky, ale není tam přihlášen k provozu, v takovém případě má řidič povinnost předložit tzv. doklad o hraničním pojištění. Výjimka se vztahuje pouze na vozidla přihlášená k provozu na pozemních komunikacích na území cizího státu, kde je pojištění odpovědnosti zaručeno kanceláří pojistitelů daného státu.⁵⁷

Přestupek je v tomto zákoně uveden v ust. § 16 odst. 1 písm. c) zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, dle kterého se přestupku dopustí fyzická osoba, jež na výzvu nepředloží doklad o pojištění z provozu vozidla. Za tento přestupek je možno uložit pokutu ve výši od 1500 Kč do 3000 Kč a v blokovém řízení pak pokutu do 1500 Kč.⁵⁸

3.7.3 Přestupek dle silničního zákona

Systém časové zpoplatnění ukládá povinnost řidiči motorového vozidla uhradit časový poplatek, a to před užitím zpoplatněné pozemní komunikace. Náležitosti a pravidla v této oblasti jsou stanovena v §§ 21 – 21e silničního zákona. Motorové vozidlo je definováno jako dopravní prostředek se čtyřmi koly. Tím jsou vyloučeny z povinnosti uhradit časový poplatek motocykly. Dále zákon rozlišuje motorová vozidla

⁵⁶ BUŠTA, P., PŘIKRYL V. *Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla*. Praha, 2001, s. 48.

⁵⁷ ČESKO. Zákon č. 168 Parlamentu České republiky ze dne 13. července 1999 o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla). In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 57, s. 3122 - 3168. [cit. 2014-01-15] Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-168>>

⁵⁸ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570- 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>>

nebo jejich soupravy dle jejich největší přípustné hmotnosti (dále jen hmotnost). Vozidla o hmotnosti menší nebo větší než 12 tun a vozidla do hmotnosti 3,5 tuny. Vozidla spadající do první kategorie jsou povinna mít urazen časový poplatek ve formě mýtného. Na druhou kategorii se vztahuje způsob uhrazení formou kupónu prokazujícího zaplacení časového poplatku (dále jen dálniční známka). Dálniční známka je cenina, již vydává Státní fond dopravní infrastruktury, který může pověřit fyzické nebo právnické osoby k jejich prodeji. K dostání tak jsou dálniční známky například na pobočkách České pošty, benzinových čerpadlech apod. Dálniční známky se dělí na roční, měsíční a sedmidenní. U roční dálniční známky je částka, za kterou ji lze zakoupit stanovena přímo silničním zákonem. Platnost takové dálniční známky je od 1. prosince předcházejícího roku, do 31. ledna roku následujícího. U měsíční a sedmidenní dálniční známky je cena, stanovena prováděcím předpisem. Platnost je vyznačena na dálniční známce při koupi a to vždy od počátku její platnosti, tedy buďto na 7 dní nebo 1 měsíc.⁵⁹

Povinnosti řidiče jsou konkrétně zakotveny v ust. § 21e silničního zákona. Předně se jedná o povinnost uhradit časový poplatek a řádně jej umístit na vozidlo. Na dálniční známce také musí být vyznačena registrační značka vozidla, na kterém je dálniční známka umístěna.⁶⁰

Pozemní komunikace podléhající časovému zpoplatnění jsou dálnice nebo silnice I. třídy vystavěné jako rychlostní silnice pro motorová vozidla, které jsou označeny dopravními značkami „IP14a“ a jsou uvedeny v příloze předpisu č. 435/2012Sb., vyhláška o užívání pozemních komunikací zpoplatněných časovým poplatkem a o změně vyhlášky č. 527/2006 Sb., o užívání zpoplatněných pozemních komunikací a o změně vyhlášky Ministerstva dopravy a č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Tento předpis mimo jiné také upravuje náležitosti a umístění jednotlivých dílů dálničních známek na vozidlech.⁶¹

⁵⁹ KOČÍ, R. *Zákon o pozemních komunikacích s komentářem, prováděcími předpisy a vzory správních rozhodnutí*. Praha, 2007, s. 89 – 94.

⁶⁰ ČESKO. Zákon č. 13 Parlamentu České republiky ze dne 23. ledna 1997 o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 3, s. 47 - 61. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-13>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-13)

⁶¹ ČESKO. Zákon č. 13 Parlamentu České republiky ze dne 23. ledna 1997 o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 3, s. 47 - 61. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-13>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-13)

Jednání spočívající v neuhrazení časového poplatku vychází z výše zmíněného ust. § 21e silničního zákona. Porušení stanovených pravidel je pak za přestupek označeno v ust. § 42a odst. 2 písm. a) silničního zákona, jež ukládá řidiči povinnost takový poplatek uhradit. Dále toto ustanovení označuje za přestupek jednání, kdy řidič vozidla nepřilepí správným způsobem dálniční známku, nevyznačí údaj o registrační značce, nepředloží dálniční známku, nebo neodstraní již neplatnou dálniční známku. Tyto přestupky jsou, v poměru s přestupky uvedenými v zákoně o silničním provozu, postihovány podstatně vyššími sankcemi. V řízení o přestupku je možno uložit pokutu do výše 100000 Kč a v blokovém řízení pak pokutu do výše 5000 Kč.⁶²

3.7.4 Správní delikty provozovatelů vozidla dle ust. 125f zákona o silničním provozu

V předchozích kapitolách bylo zmíněno, že za správní delikt provozovatele vozidla, jenž spočívá v překročení rychlosti nebo v nesprávném parkování, je odpovědný provozovatel vozidla a za dané situace nemusí být známa totožnost osoby, která vozidla skutečně řídila nebo zaparkovala. Toto ustanovení bylo přidáno do zákona o silničním provozu v důsledku situací, kdy se řidiči vozidel odvolávali na ustanovení osoby blízké dle ust. § 60 odst. 1 zákona o přestupcích při podávání vysvětlení, kde je uvedena výjimka z povinnosti vysvětlení podat, a to konkrétně proti osobám blízkým ve vztahu k osobě podávající vysvětlení.⁶³

Jednalo se zpravidla o přestupky překročení dovolené rychlosti, jež byly zaznamenány zařízeními snímajícími rychlost vozidel instalovaných na území obcí nebo nerespektování světelného signálu červené barvy „Stůj“, zachyceného kamerovým systémem instalovaným na křižovatce s řízeným provozem. Také se Policie ČR ve velké míře potýkala s nemožností účinně trestat řidiče parkující svá vozidla na místech, kde to zákon zakazuje.

Problémy spojené s dokazováním těchto přestupků účinně vyřešilo ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Zde je uvedeno, že fyzická nebo právnická osoba,

⁶² ČESKO. Zákon č. 13 Parlamentu České republiky ze dne 23. ledna 1997 o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 3, s. 47 - 61. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-13>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-13)

⁶³ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

jež je vedena v registru vozidel jako provozovatel vozidla, je povinna zajistit, aby byly dodržovány pravidla silničního provozu a povinnosti řidiče. Z toho lze vyvodit, že pokud je v důsledku provozování vozidla spácháno jednání, které vykazuje znaky přestupku, odpovědnost je automaticky přenesena na provozovatele vozidla.⁶⁴

Ust. § 125f odst. 2 poté vymezuje podmínky, kdy fyzická nebo právnická osoba odpovídá za správní delikt jakožto provozovatel vozidla. Jedná se o případy nesprávného zastavení nebo stání a případy porušení, jež je zaznamenáno prostřednictvím automatizované technického prostředku a používá se při dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu. V našem případě například právě zmiňované automatizované zařízení na měření rychlostí. Dalšími podmínkami jsou, že jednání musí vykazovat znaky přestupku podle zákona o silničním provozu a že takové jednání nemá za následek dopravní nehodu.⁶⁵

Z výše uvedeného lze tedy dovodit, že pokud provozovatel vozidla neuvede osobu, která vozidlo v danou dobu řídila nebo uvede, že se jedná o osobu blízkou, je plně odpovědný za protiprávní jednání. V tomto případě je správní delikt postižitelný pokutou do výše 10000 Kč a bodové hodnocení se nepřipouští.⁶⁶

⁶⁴ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>>

⁶⁵ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>>

⁶⁶ ČESKO. Ust. § 125f odst. 3 zákona č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-15] Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>>

4 Postup orgánů při projednávání přestupků v oblasti silniční dopravy

4.1 Správní uvážení o druhu a výši sankce

Správní orgány se musejí řídit platnými právními předpisy a zákonnými normami. To samozřejmě platí i pro určování výše a druhu sankce. V řízení o přestupku, ať již standardním, příkazním nebo blokovém se předně vychází z ust. § 12 zákona o přestupcích, kde je stanoveno: „Při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.“⁶⁷

Výše uvedená hlediska představují určitý soubor okolností, o které správní orgán opírá svá rozhodnutí. Tyto okolnosti je správní orgán povinen vzít na vědomí a ve svém rozhodnutí musí řádně zdůvodnit vliv jednotlivých okolností na posouzení případu. Výsledkem takového správního uvážení by měl být přiměřený postih, o kterém by nemělo být pochyb, že byl komplexně posouzen ze všech možných, správnímu orgánu známých, hledisek.⁶⁸

V plné míře se toto uplatňuje především ve standardním řízení o přestupku, kde se v rozhodnutí uvádějí všechny skutečnosti, které vedly k výměře a druhu sankce. Následně budou rozebrány jednotlivé okolnosti při posuzování.

4.1.1 Kritéria určující výši a druh sankce

Způsob spáchání přestupku je nutno posuzovat z hlediska, zda byl přestupek spáchán konáním nebo opomenutím a zda byl například spáchán na místě veřejnosti přístupném, v soukromí nebo na pracovišti. Z toho vyplývá i fakt, zda byly při takovém jednání přítomny i jiné osoby a zda pachatel přestupku k jednání využil například

⁶⁷ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-02-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

⁶⁸ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 63.

nějaký technický prostředek. V našem případě motorové vozidlo, jízdní kolo nebo se přestupku dopustil jako chodec.⁶⁹

Následkem přestupku se rozumí především okolnosti, zda je takové porušení dlouhodobého nebo krátkodobého charakteru ve smyslu škodlivosti pro společnost a zda v důsledku jednání vznikla nějaká škoda, ať již majetková, finanční nebo morální.⁷⁰

Dalším kritériem pro určení výše a druhu sankce jsou okolnosti, za nichž byl přestupek spáchán. Určujících faktorů zde může být několik. Například subjektivní psychický stav pachatele, jenž vedl k takovému jednání, zda bylo jednáním spácháno vícero přestupků, nebo doba spáchání přestupku. Například, pokud se řidič dopustí překročení rychlosti, tak je nasnadě zohlednit denní dobu, hustotu provozu apod.⁷¹

Míra zavinění určuje, zda byl přestupek spáchán nedbalostí nebo úmyslným zaviněním. K posouzení by tedy bylo vhodné určit, zda například překročení rychlosti bylo úmyslné a řidič byl srozuměn s tím, že jede příliš rychle, nebo naopak, zda si svého protiprávního jednání nebyl vědom.

Dále je potřeba posoudit, jaké pohnutky vedly osobu k přestupkovému jednání. Takové pohnutky můžeme posoudit jako okolnosti přitěžující nebo polehčující. K přitěžujícím okolnostem řadíme například pomstu, vidinu obohacení nebo nevhodné chování vyvolané agresivitou. Naopak pohnutku vnímanou jako polehčující okolnost můžeme zmínit třeba snahu někomu pomoci.⁷²

Osobou pachatele je míněn jeho vztah k přestupku, věk, osobnostní poměry, dosavadní chování ve společnosti, nebo zda se již přestupku dopustil opakovaně.⁷³

„Jednání, které je přestupkem, může být zároveň i disciplinárním proviněním, a proto postiženo jak sankcí za přestupek, tak disciplinárním opatřením podle zvláštního předpisu. Pro vztah postihu za přestupek a disciplinárního postihu neplatí zásada non bis in idem (ne dvakrát v té samé věci). Výjimku tvoří přestupku osob uvedených v § 10. Jestliže byl proto pachatel přestupku za týž skutek postižen disciplinárně, může mu být uložena sankce za přestupek. K této skutečnosti je však správní orgán povinen při určení

⁶⁹ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 64.

⁷⁰ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 64.

⁷¹ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 64–65.

⁷² JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 65.

⁷³ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů*. Praha, 2011, s. 44.

druhu sankce a její výměry přihlédnout. Pokud považuje disciplinární postih za postačující, věc odloží, a bylo-li řízení o přestupku zahájeno, řízení zastaví.⁷⁴

4.2 Postup před zahájením řízení o přestupku

4.2.1 Oznámení přestupku

Procesu celého řízení předchází dání podnětu k prověření oznámení. To vychází z oznámení věci dle ust. § 58 zákona o přestupcích, jež je postoupeno orgánem Policie ČR správnímu orgánu ve formě formuláře oznámení přestupku (viz. příloha č. I.). Oznamují se přestupky, které nemohou být projednány samotnými orgány, které se o přestupku dozví. V oznámení musejí být uvedeny důkazní prostředky, jež jsou známy a které dokazují, že se jedná o přestupek a že byl spáchán určitou osobou jakožto i uvedení přestupku, který je ve skutku spatřován. Tyto základní údaje jsou stěžejními pro pozdější vedení řízení, proto je kladen důraz na přesnou vypovídající hodnotu.⁷⁵

Pro Policii ČR je dále podstatné znění ust. § 58 odst. 2 písm. f) zákona o přestupcích. Toto ustanovení se vztahuje výhradně na policejní orgány a jen na některé přestupky, včetně přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Ustanovení vychází z předpokladu, že orgány Policie ČR jsou kvalifikované k šetření přestupků, a proto zde přibírají určité povinnosti v rámci zjišťování skutečností důležitých pro celé řízení. Předně jsou zde orgány Policie ČR povinny provést nezbytná šetření ke zjištění totožnosti pachatele a shromáždit veškeré podstatné důkazní prostředky, jež by vedly k řádnému objasnění věci. K tomu je navíc orgán Policie ČR povinen sepsat úřední záznam, kde uvede veškeré zjištěné skutečnosti a důkazní prostředky důležité pro dokazování před správním orgánem. Takovéto oznámení přestupku s úředním záznamem je nutno postoupit správnímu orgánu do třiceti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl.⁷⁶

⁷⁴ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů*. Praha, 2011, s. 44.

⁷⁵ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. Praha, 2004, s. 146.

⁷⁶ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 298 – 299.

Míra rozsahu šetření případného přestupku je tak určitým ulehčením správním orgánům, které již ve věci nemusejí provádět zdlouhavá vlastní šetření, neboť veškeré dostupné důkazní prostředky jsou již předloženy policejním orgánem.

Orgán Policie ČR může také před samotným oznámením na základě zjištěných skutečností věc odložit a to z několika důvodů. Prvním je skutečnost, že není dáno podezření z přestupku. To ovšem neznamená, že se jednání vykazující znaky přestupku nestalo, ale to, že jej například spáchala osoba mladší 15 let, nebo osoba požívající výsad a imunit. Druhým důvodem může být to, že se nepodařilo zjistit do stanovené lhůty třiceti dnů skutečnosti nasvědčující, že přestupek spáchala konkrétní osoba. Toto odložení věci provádí pouze orgán Policie ČR a to ještě před samotným postoupením, potažmo zahájením řízení o přestupku.⁷⁷

4.2.2 Odevzdání věci

Odevzdání věci je realizováno orgány Policie ČR, které tímto způsobem řeší přestupky, jež lze projednat na základě zvláštních právních předpisů, například jedná-li se o příslušníky bezpečnostních sborů apod. Dále tímto způsobem řeší jiné správní delikty, kterými se pro účely práce budeme zabývat podrobněji.⁷⁸

V souvislosti s odevzdáním se Policie ČR v praxi zabývá, mluvíme-li o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, správními delikty dle ust. § 125f zákona o silničním provozu. V tomto ustanovení jsou obecně vyjmenovány správní delikty, jichž se dopustí fyzické nebo právnické osoby, jež jsou vedeny v systému evidence vozidel jako provozovatelé vozidel. Jedná se o správní delikty, jejichž porušení bylo zaznamenáno automatizovaným technickým prostředkem určeným k dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu, nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání.⁷⁹

⁷⁷ ČESKO. Ust. § 58 odst. 3 písm. b), zákona č. 200 České národní rady, ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

⁷⁸ ČESKO. Ust. § 58 odst. 3 písm. a), zákona č. 200 České národní rady, ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

⁷⁹ ČESKO. Ust. § 125f odst. 2 písm. a), zákona č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-01-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

Porušení vyplývá z ust. § 125f odst. 1) zákona o silničním provozu, kde je stanoveno, že provozovatel vozidla má povinnost zajistit, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla silničního provozu. Sankcí za tyto správní delikty je pokuta a správní orgán ji ukládá v rozmezí, jaké stanovuje právní předpis pro přestupky, jejichž znaky takové jednání vykazuje. Horní hranice pokuty však nesmí převýšit částku 10000 Kč.⁸⁰

Správní orgán v případě došlého oznámení vyzve provozovatele vozidla, jehož jednání spadá do výše uvedených správních deliktů, k uhrazení pokuty, nebo k uvedení osoby, jež v danou dobu vozidlo řídila. V případě, že provozovatel vozidla takovou osobu uvede, správní orgán zahájí prověřování, a jsou-li k tomu zákonné důvody, zahájí řízení o přestupku s danou osobou. Pokud provozovatel osobu neuvede, je povinen zaplatit uloženou pokutu do 15 dnů ode dne přijetí výzvy, a pokud by tak neučinil, je zahájeno opět prověřování, potažmo řízení o přestupku.⁸¹

4.2.3 Prověřování oznámení

Prověřování oznámení je úkonem, který provádí příslušné orgány Policie ČR na základě podnětu od správního orgánu zmocněného vést standardní řízení o přestupku. Toto je upraveno v ust. § 59 zákona o přestupcích. Mohou zde nastat dvě situace. Za prvé hovoříme o situaci, kdy příslušný správní orgán pokládá skutečnosti uvedené v oznámení přestupku, potažmo v přiloženém úředním záznamu, jako nedostatečné k řádnému objasnění věci a současně neshledává ani skutečnosti opravňující k odložení věci. Druhá situace může nastat v případě, že správní orgán projednávající věc, nemůže dle zákonných pravomocí učinit nezbytné kroky v šetření. V takovém případě podá žádost orgánu Policie ČR k provedení takových šetření. Orgán Policie ČR musí takové žádosti, v rámci svých pravomocí, vyhovět a to bez zbytečného odkladu.⁸²

⁸⁰ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

⁸¹ ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

⁸² JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 300 – 301.

4.2.4 Podávání vysvětlení

Podávání vysvětlení je postup, který uplatňují správní orgány ještě před samotným zahájením řízení o přestupku. Zakotvení v právním systému nalezneme v ust. § 60 zákona o přestupcích. Určitou zjednodušenou definici tohoto oprávnění uvádí Jemelka L. a Vetešník P., ve své publikaci: „Podle zákona o přestupcích i správního řádu je možné, aby správní orgán prováděl ještě před zahájením správního řízení určité úkony, které mu umožní posoudit, zda je třeba správní řízení zahájit nebo nikoli. Není přitom rozhodující, jakým způsobem bude o přestupku rozhodnuto, zda v „klasickém“ řízení nebo v jeho zrychlené podobě ve formě příkazu.“⁸³

Ustanovení dále hovoří, že podání vysvětlení může odepřít osoba obviněná z přestupku, nebo osoba jí blízká, nebo osoba, jež by porušila státem uloženou nebo uznanou mlčenlivost.⁸⁴

Zákon pamatuje i na nevyhovění výzvě k podání vysvětlení. Postih za takové jednání se aplikuje formou pořádkové pokuty, která může být uložena do výše 5000 Kč. Pořádková pokuta může být uložena osobě, která se bez řádné omluvy na podání vysvětlení nedostaví, nebo osobě, jež odmítne takové vysvětlení bez zákonných důvodů správnímu orgánu podat.⁸⁵

4.2.5 Odložení věci

Před samotným zahájením řízení o přestupku má správní orgán možnost věc odložit. Takové odložení však může být aplikovatelné pouze za určitých podmínek. K tomuto se vztahuje ust. § 66 zákona o přestupcích, kde jsou taxativně vyjmenovány všechny zákonné důvody institutu odložení. Odložení se aplikuje pouze před zahájením řízení, nikoliv v průběhu. Pokud se však takové důvody vyskytnou během již zahájeného řízení, správní orgán věc zastaví. O tom více v jedné z následujících podkapitol.

⁸³ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 302.

⁸⁴ ČESKO. Ust. § 60 odst. 1, zákona č. 200 České národní rady, ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-10] Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>>

⁸⁵ ČESKO. Ust. § 60 odst. 2, zákona č. 200 České národní rady, ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 826. [cit. 2014-03-10] Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>>

Odložení věci můžeme rozdělit na dvě části. V první části správní orgán nemá jinou možnost věc vyřídit, jelikož důvody, které jsou zde uvedeny, nezávisí na jeho vůli. K tomuto se vztahuje ust. § 66 odst. 1, 3 zákona o přestupcích. V druhé části zákon v ust. § 66 odst. 2 zákona o přestupcích, hovoří že: „Správní orgán může věc odložit, jestliže sankce, kterou lze za přestupek uložit, je bezvýznamná vedle trestu, který byl nebo bude podle očekávání uložen osobě podezřelé z přestupku za jiný čin v trestním řízení.“⁸⁶ Z toho vyplývá, že správní orgán vyvozuje závěry a důvody odložení z vlastního uvážení a porovnává míru postihu, jaká tímto řízením může nastat, s mírou trestu, který bude pravděpodobně uložen v trestním řízení vedeným pro jiné nezákonné jednání.⁸⁷

K první části se vztahuje několik taxativně vymezených důvodů, pro které musí být věc odložena. Tyto důvody jsou v přímém vztahu k osobě obviněného. K těmto důvodům patří požívání výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, nezletilost nebo špatný duševní stav. Další důvody se vztahují na procesní stránku věci. Patří mezi ně například, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení nebo jeho postoupení, nebo uběhla-li lhůta 1 rok od spáchání přestupku. Dále jsou-li pochybnosti o skutečnostech opravňujících zahájení řízení proti konkrétní osobě a správní orgán takové skutečnosti nezjistí do lhůty 60 dnů od přijmutí oznámení.⁸⁸

4.3 Postup po zahájení řízení o přestupku

4.3.1 Zahájení řízení

Jestliže jsou splněny výše uvedené podmínky a správní orgán nevyužil institutu odložení, zahajuje řízení o přestupku. Zahájení řízení je upraveno v ust. § 67 zákona o přestupcích. Zde je mimo jiné uvedeno, že řízení o přestupku se zahajuje z úřední povinnosti. To se týká také oznámení v oblasti dopravních přestupků. Správní orgán je tedy povinen, pokud zjistí skutečnosti opravňující zahájení, tak učinit bez ohledu na

⁸⁶ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

⁸⁷ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů*. Praha, 2011, s. 145.

⁸⁸ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

svou vůli. Jak již bylo uvedeno výše, správní orgán zahajuje řízení na základě oznámení od orgánů Policie ČR a dalších státních orgánů, od právnických i fyzických osob – občanů. Mimo to také na základě vlastních poznatků nebo postoupeních orgánů činných v trestním řízení.⁸⁹

Je potřeba zmínit i skutečnost, že podané oznámení nezakládá právo osoby, ať fyzické nebo právnické, na povinnosti zahájit řízení. K dané věci se vyjádřil Ústavní soud takto: „Dle názoru Ústavního soudu je však stíhání pachatele správního deliktu a jeho potrestání věcí vztahu mezi státem a tímto pachatelem; neexistuje tedy žádné ústavně zaručené subjektivní právo fyzické nebo právnické osoby na to, aby byla jiná osoba pro správní delikt stíhána.“⁹⁰

Zahájení řízení, jak je upraveno v zákoně o přestupcích, neřeší zcela danou problematiku. Podpůrně je zde užito správního řádu, kterým se doplňují oblasti, jež nejsou v zákoně o přestupcích upraveny.

Jedním takovým je ust. § 46 správního řádu, kde je uvedeno, že řízení se zahajuje dnem doručení oznámení účastníkovi řízení. Zpravidla dnem uvedeným ve výzvě k podání vysvětlení k dané věci. Toto oznámení musí mít určité formální náležitosti. Musí v něm být uvedeno označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení a funkce s podpisem oprávněné úřední osoby.⁹¹

4.3.2 Postoupení věci

Správní orgán je povinen postoupit věc jiným příslušným orgánům, kterou není oprávněn sám projednat a to dle ust. § 71 zákona o přestupcích. U přestupků v oblasti silniční dopravy je toto možné například v případě, kdy správní orgán během shromažďování informací zjistí skutečnosti nasvědčující tomu, že obviněný z přestupku je příslušníkem bezpečnostních sborů, poslancem, nebo senátorem, nebo že se jedná o

⁸⁹ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

⁹⁰ ČESKO. ÚSTAVNÍ SOUD. Usnesení Ústavního soudu č. j.: II. ÚS 345/01 [ze dne 26. 6. 2001]. In *Původní nebo upravené texty pro ASPI*. [cit. 2014-03-10] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD121336CZ).

⁹¹ ČESKO. Zákon č. 500 Parlamentu České republiky ze dne 24. června 2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 174, s. 9782 - 9844. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500)

trestný čin. V případě zjištění skutečností nasvědčujících, že se jedná o trestný čin, správní orgán věc postoupí buďto orgánu Policie ČR nebo přímo státnímu zástupci.⁹²

4.3.3 Obviněný z přestupku

Osoby, jež se účastní řízení, jsou taxativně vymezeny v ust. § 72 zákona o přestupcích. V případě přestupků v silniční dopravě uvedených v předchozích kapitolách připadá v úvahu z daného výčtu pouze obviněný z přestupku. K obviněnému z přestupku se vztahuje ust. § 73 zákona o přestupcích. Zde je dáno, že osoba se stává obviněným z přestupku poté, co správní orgán vůči takové osobě učiní první procesní úkon. I zde ovšem platí presumpce nevin. Dále ustanovení hovoří o právech obviněného.⁹³

Práva obviněné jsou v zákoně o přestupcích vymezena taxativně: „Obviněný z přestupku má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhnout důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. K výpovědi ani k doznání nesmí být donucován.“⁹⁴

Vedle výše uvedeného je třeba také zmínit, že i správní řád se dotýká práv obviněného, jakožto obecné úpravy. Konkrétně se jedná o právo na přítomnost tlumočníka nebo právo nahlížení do spisů, včetně pořizování kopií, výpisků atd.⁹⁵

4.3.4 Ústní jednání

Zákon o přestupcích vymezuje také formu, jakou se vede řízení o přestupku. V prvním stupni zákon výslovně hovoří o tom, že řízení se vede ústním jednáním. Je tak uvedeno v ust. § 74 zákona o přestupcích. Dále zákon zmiňuje případy, kdy lze povinnost ústního jednání nerespektovat. To se vztahuje na případy, kdy obviněný není při jednání přítomen i přesto, že byl řádně předvolán, ale nedostavil se bez řádné

⁹² ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů*. Praha, 2011, s. 152 - 153.

⁹³ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

⁹⁴ ČESKO. Ust. § 73 odst. 2, zákona č. 200 České národní rady, ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

⁹⁵ ČESKO. Zákon č. 500 Parlamentu České republiky ze dne 24. června 2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 174, s. 9782 - 9844. [cit. 2014-03-10] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500)

omluvy. Pokud je obviněný z přestupku mladistvý, správní orgán je povinen vyrozumět též zákonného zástupce společně s orgánem sociálně-právní ochrany dětí.⁹⁶

4.3.5 Zastavení řízení

Zastavení řízení je zakotveno v ust. § 76 zákona o přestupcích. Takové zastavení může proběhnout na základě zjištěných skutečností, jež vyšly najevo v průběhu řízení. Určitou shrnující charakteristiku daného tématu uvádějí ve své publikaci autoři Červený, Z., Šlauf, V. a Tauber, M.

„V průběhu správního řízení nastávají situace, které natrvalo znemožňují pokračovat v řízení, a kdy nezbyvá nic jiného, než řízení zastavit. Správní řád v ust. § 66 taxativně stanoví obecné důvody zastavení řízení. Jen je-li dán některý z těchto důvodů, o zastavení řízení správní orgán vydá usnesení. V § 76 přest. zák. jsou vymezeny speciální důvody zastavení řízení o přestupku, které vycházejí ze zvláštní povahy přestupkového řízení, jehož předmětem je rozhodování o vině a trestu za přestupek. Pokud je dán některý z nich, o zastavení řízení se vydá rozhodnutí, nikoliv usnesení.“⁹⁷

Jak již bylo řečeno, důvody zastavení řízení dle zákona o přestupcích jsou vymezeny speciálně v uvedeném ustanovení. Mohou jimi být například, že skutek není přestupkem, skutek nespáchal obviněný, věc byla postoupena atd. Z výčtu důvodů zastavení, se budeme dále podrobněji zabývat následujícím.

4.3.5.1 Neprokázaní viny obviněného z přestupku

Zastavení řízení z uvedeného důvodu vychází z posouzení okolností správním orgánem, jež by v reálné době vedly k prokázání viny určité osobě. Doba, po kterou správní orgán může vést řízení, není zákonem o přestupcích stanovena. Užívá se zde úprava ust. § 71 správního řádu, kde je lhůta stanovena na šedesát dní. Překročení dané

⁹⁶ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. Praha, 2004, s. 161 – 163.

⁹⁷ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. TAUBER, M. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů*. Praha, 2011, s. 158 - 159.

doby by tak mohlo být důvodem zastavení řízení, neboť by zde mohlo docházet k průtahům řízení apod.⁹⁸

4.3.5.2 Zaniknutí odpovědnosti za přešupek

Zánik odpovědnosti za přešupek nastává tehdy, kdy od spáchání přešupku uplynul jeden rok, to vychází z ust. § 20 odst. 1 zákona o přešupcích. Je nutno říci, že do lhůty se nezapočítává doba, po kterou bylo vedeno trestní řízení ve věci samé. Na rozdíl od jiných správních deliktů, kde se lhůta již nezapočítává v průběhu řízení, u přešupků běží lhůta i v již zahájeném řízení. Uplyne-li tedy lhůta v průběhu řízení, využije se institutu zastavení řízení, uplyne-li lhůta před započítím, užije se institutu odložení.⁹⁹

4.3.6 Výrok rozhodnutí o přešupku

Rozhodnutí o vině je realizováno na základě ust. § 77 zákona o přešupcích, formou „Výroku“ (viz. příloha č. II), které zní: „Výrok rozhodnutí o přešupku, jímž je obviněný z přešupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).“¹⁰⁰

Ve výše uvedeném ustanovení jsou tedy popsány náležitosti, které takový výrok musí splňovat, aby byl považován za pravomocný. Obecné náležitosti ovšem stanovuje i ust. § 68 odst. 2 správního řádu, kde je řečeno: „Ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. Ve výrokové části se uvede lhůta

⁹⁸ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přešupcích a přešupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 363.

⁹⁹ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přešupcích a přešupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 364.

¹⁰⁰ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přešupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění a výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání (§ 85 odst. 2). Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení.¹⁰¹

4.3.7 Doručování rozhodnutí

Doručení rozhodnutí správního orgánu je primárně upravenou pouze jednou větou ust. § 80 zákona o přestupcích: „Rozhodnutí o přestupku nelze doručit veřejnou vyhláškou.“¹⁰² Je tedy potřeba užít obecná pravidla doručování, tak jak jsou uvedena ve správním řádu.

Problematika doručování je upravena v ust. §§ 19 až 26 správního řádu. Dle správního řádu se rozhodnutí doručí do vlastních rukou osobě dotčené řízením, nebo osobě, jež je k doručení zmocněna na základě plné moci úředně ověřené. Doručení musí být na adresu trvalého bydliště, adresu evidovanou v systému evidence obyvatel nebo adresu, kterou osoba uvede správnímu orgánu. Jestliže není osoba, které má být písemnost doručena, zastížena, rozhodnutí se uloží u správního orgánu, jenž ji vyhotovil, nebo na obecním úřadě nebo České poště. Takto uložené rozhodnutí je možno vyzvednout do lhůty deseti dní ode dne uložení, a pokud si osoba písemnost nevyzvedne, považuje se písemnost za doručenu. Osoba o tom musí být informována vložním oznámením, s uvedením místa uložení a časového rozmezí, kdy je možné písemnost vyzvednout. Pokud i přesto nebude písemnost vyzvednuta, hovoříme o tzv. fikci doručení. Písemnost, v našem případě rozhodnutí, lze také doručit prostřednictvím datové schránky.¹⁰³

4.3.8 Odvolání proti rozhodnutí

Odvolání je jedním z řádných opravných prostředků, jehož znění se nachází v ust. § 81 zákona o přestupcích. Odvolání je možno uplatnit obviněným z přestupku

¹⁰¹ ČESKO. Zákon č. 500 Parlamentu České republiky ze dne 24. června 2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 174, s. 9782 - 9844. [cit. 2014-03-15] Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>>

¹⁰² ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-15] Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>>

¹⁰³ ONDRUŠ, R. *Správní řád. Nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha, 2005, s. 90 – 93.

proti rozhodnutí o přestupku. U mladistvých je možno, aby odvolání podal zákonný zástupce nebo orgán vykonávající sociálně-právní ochranu dětí. Ustanovení dále uvádí, že odkladný účinek odvolání není možno vyloučit. Odvolání je také možno podat na celé rozhodnutí, jakožto i na jeho část. V případě, že se účastník řízení možnosti odvolání vzdá, to lze provést písemnou formou, nebo jako ústní záznam do protokolu, nemůže již tohoto institutu využít, a to i přes skutečnost, že neuplynula zákonná lhůta. Odvolání musí též splňovat jisté obsahové náležitosti. Je nutno, aby účastník řízení uvedl, proti jaké části rozhodnutí se odvolává a uvedl spatřovaný rozpor s právními předpisy. V opačném případě správní orgán posuzuje odvolání, jako kdyby účastník napadal rozhodnutí jako celek.¹⁰⁴

Další ustanovení, jež se dotýká možnosti odvolání, je znění § 82 zákona o přestupcích. Ten hovoří o tom, že správní orgán řešící odvolání nemůže uložit přísnější výměru sankce, kterou správní orgán určil v řízení o přestupku.¹⁰⁵

Odvolací řízení je ovšem, jako u většiny zmíněných pojmů, upraveno obecně ve správním řádu. Zde je potřeba zmínit především lhůtu na odvolání, která v zákoně o přestupcích není upravena. Ve správním řádu je stanoveno, že lhůta na odvolání je patnáct dnů ode dne, kdy bylo oznámeno rozhodnutí. Velice důležitou skutečností je poté fakt, že odvolání má odkladný účinek, tzn., že v jeho důsledku není možné nahlížet na rozhodnutí jako na pravomocné.¹⁰⁶

Postup správního orgánu při podaném odvolání opět upravuje pouze správní řád a to v ust. §§ 86 – 93 správního řádu. Ten především zmiňuje, že se odvolací správní orgán zabývá pouze skutečnostmi, které uvádí ve svém odvolání obviněný z přestupku, nebo pokud by to vyžadoval veřejný zájem. Výsledkem rozhodnutí odvolacího správního orgánu jsou poté buďto zrušení rozhodnutí a zastavení řízení, nebo zrušení rozhodnutí nebo jeho části a vrácení věci k novému projednání, nebo změna rozhodnutí nebo jeho části.¹⁰⁷

¹⁰⁴ HORZINKOVÁ E., ČECHMÁNEK B. *Přestupky a správní trestání*. Praha, 2008, s. 156 – 157.

¹⁰⁵ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

¹⁰⁶ ONDRUŠ, R. *Správní řád. Nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha, 2005, s. 278 – 280.

¹⁰⁷ ČESKO. Zákon č. 500 Parlamentu České republiky ze dne 24. června 2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 174, s. 9782 - 9844. [cit. 2014-03-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500)

4.4 Proces blokové řízení

4.4.1 Podmínky blokového řízení

Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, blokové řízení je zvláštním druhem řízení o přestupku, jehož prostřednictvím je možno pachatele přestupku postihnout sankcí bezprostředně po jeho spáchání, nebo během již zahájeného standardního řízení o přestupku. Pro blokové řízení však platí několik podmínek. Tyto podmínky vycházejí z ust. § 84 odst. 1 zákona o přestupcích. Toto ustanovení ukládá, že: „Přestupek lze projednat uložením pokuty v blokovém řízení, jestliže je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu (§ 13 odst. 2) zaplatit.“¹⁰⁸

První podmínka, „je spolehlivě zjištěn“ je úzce spojena s podmínkou „je ochoten pokutu zaplatit“. Tyto podmínky se zakládají na skutečnosti, jež vychází ze samé podstaty a účelu blokového řízení. V blokovém řízení totiž neprobíhá plný proces dokazování a shromažďování všech skutečností, jež napomáhají v rozhodnutí o přestupku. Předně se jedná o skutečnost, že blokové řízení je zahajováno ze strany správního orgánu, ale podmínka spolehlivého zjištění musí být akceptována i ze strany pachatele přestupku. Pokud by pachatel přestupku nepovažoval za nutné vést řízení o přestupku ve standardní podobě, tudíž si byl vědom, jakého protiprávního jednání se dopustil a souhlasí s uložením pokuty, lze blokové řízení provést. Pokud ovšem pachatel přestupku nepovažuje své jednání za protiprávní, nebo považuje zjištění přestupku za nedostatečné a následkem toho není ochoten pokutu zaplatit, nemůže být blokové řízení uplatněno.¹⁰⁹

Těmito podmínkami se zabýval i Nejvyšší správní soud, který ve svém rozhodnutí uvádí: „V případě, že by ten, kdo se měl dle názoru správního orgánu přestupku dopustit, nepovažoval přestupek za spolehlivě zjištěný, případně by z jiného důvodu nebyl ochoten pokutu zaplatit, bylo by třeba otázky skutkové a právní týkající se spáchání správním orgánem tvrzeného přestupku, posuzovat a bylo by tak potřeba provádět ve věci dokazování. To by probíhalo v "běžném" správním řízení. Zahájení

¹⁰⁸ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

¹⁰⁹ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 406 – 408.

takového správního řízení o přestupku je tedy fakticky v dispozici té osoby, jež se měla přestupku dopustit, byť je zahajováno správním orgánem, neboť právě této osobě je dáno na výběr, zda využije svého práva na to, aby spáchání přestupku bylo správním orgánem prokazováno a aby bylo řádně prováděno skutkové i právní hodnocení jejího jednání. Faktická dispozice osoby obviněné z přestupku je tu tedy dána tím, že osoba, jež se měla přestupku dopustit, buď považuje přestupek za spolehlivě zjištěný, nehodlá o něm vést takové řízení, v němž by byly posuzovány jak otázky skutkové, tak otázky právní, a souhlasí se sankcí, jež je jí v blokovém řízení ukládána, nebo přestupek nemá za prokázaný a nesouhlasí tedy se zaplacením pokuty, přičemž využívá svého práva, jež jí nelze odeprít, na zahájení správního řízení o přestupku.¹¹⁰

Dále se v ust. § 84 odst. 1 zákona o přestupcích hovoří o podmínce „nestačí domluva“. Domluva, jak je prezentována ve zmiňovaném ustanovení, je operativní prostředek, jež se používá k řešení méně závažných přestupků, u kterých míra společenské nebezpečnosti nedosahuje tak vysokého stupně a už samotné projednání přestupku je dostačující k nápravě pachatele.¹¹¹ Předně je třeba upozornit, že vyřešení přestupku domluvou není součástí blokového řízení, tudíž se v tomto případě nejedná o takové řízení.

Domluva dále nemůže být uplatňována u přestupků, kde je stanoveno určité rozmezí sankce nebo tam, kde zákon vedle sankce ukládá ještě bodové hodnocení, tzv. trestné body. V případě přestupků v dopravě toto vyplývá z ust. § 125c odst. 8 zákona o silničním provozu.¹¹²

V ust. § 84 odst. 2 zákona o přestupcích se dále hovoří, že „proti uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat.“¹¹³ To znamená, že po ukončení tohoto řízení, již nelze využít zákonné opravné prostředky, které by bylo možno využít ve standardním řízení o přestupku. Jak již bylo napsáno v podkapitole „Blokové řízení“, opravného

¹¹⁰ ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. *Rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 6 As 49/2003-46* [ze dne 29. prosince 2004]. In *Původní nebo upravené texty pro ASPI*. 2005. [cit. 2014-03-15] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD190062CZ).

¹¹¹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Stanovisko OBP č. 76: K možnosti řešení přestupků domluvou včetně přestupků spáchaných mezi osobami blízkými* [ze dne 21. srpna 2013]. In *MV – Ministerstvo vnitra ČR*. [cit. 2014-03-15] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo LIT45323CZ).

¹¹² ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2014-03-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361)

¹¹³ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady, ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

prostředku by nemělo být třeba, když se pachatel přestupku se zaplacením a převzetím pokutového bloku v podstatě zavázal ke splnění pokuty. Osoba pachatele se v té chvíli vzdává práva na standardní řízení o přestupku, a tudíž nemůže využít práva, dle zákona o přestupcích, na řádné opravné prostředky. S tímto se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud: „Nejvyšší správní soud plně respektuje právo na spravedlivý proces, jehož podstatnou složkou je právo na projednání věci nezávislým soudem, nicméně je-li podle § 68 písm. a) s. ř. s. žaloba nepřijatelná tehdy, nevyužil-li žalobce opravných prostředků v řízení před správním orgánem, které zákon připouští, pak musí být nepřijatelná i tam, kde žalobcovo právo na podání opravného prostředku zůstalo nevyužito z toho důvodu, že žalobce nehodlal vést příslušné správní řízení ani v prvním stupni a spokojil se s ukončením věci v blokovém řízení.“¹¹⁴

Dalším ustanovením, které lze považovat za jednu z podmínek blokového řízení je znění § 84 odst. 3, 4 zákona o přestupcích. Zde se praví, že pokuty v rámci blokového řízení mohou ukládat pouze osoby k tomu zmocněné a dále, že v blokovém řízení nelze projednávat přestupky, jež lze projednat pouze na návrh¹¹⁵

Osobami zmocněnými jsou myšleny především subjekty uvedené v ust. § 86 zákona o přestupcích jako jsou např. orgány policie, státního odborného dozoru, ochrany veřejného zdraví a obecní policie nebo jimi pověřené osoby. Tzv. návrhovými přestupky jsou myšleny některé přestupky z oblasti občanského soužití a některé přestupky proti majetku spáchané mezi osobami blízkými, jakožto i přestupek způsobení dopravní nehody s ublížením na zdraví, pokud je ten, komu bylo ublíženo, považován za osobu blízkou ve vztahu k pachateli přestupku. Dále se jedná i o přestupek ublížení na cti, kde ovšem není podmínka, aby jej spáchala osoba blízká.¹¹⁶

4.4.2 Postup při ukládání blokové pokuty

Jak již bylo uvedeno výše, jsou-li splněny podmínky blokového řízení, přistupuje úřední osoba k udělení blokové pokuty. Po řádném ztotožnění osoby

¹¹⁴ ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. *Rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 6 As 49/2003-46* [ze dne 29. prosince 2004]. In *Původní nebo upravené texty pro ASPI*. 2005. [cit. 2014-03-15] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD190062CZ).

¹¹⁵ ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady, ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-15] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

¹¹⁶ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 422 – 423.

pachatele, je pachateli uložena sankce v rozmezí, jaké stanovuje zákon. Při zvažování výše pokuty je úřední osoba povinna se řídit ust. § 12 zákona o přestupcích v rozsahu, který byl podrobně rozebrán v podkapitole „Správní uvážení o druhu a výši sankce“. Pachatel přestupku poté předá úřední osobě finanční hotovost, nebo sdělí, že při sobě finanční hotovost nemá, ale pokutu je ochoten zaplatit. K udělení blokové pokuty slouží cenina vydávaná Ministerstvem financí s názvem „Bloky na pokuty na místě zaplacené“ (dále jen pod zkratkou BP) a „Bloky na pokuty na místě nezaplacené“ (dále jen pod zkratkou BPN), (verze pokutových bloků viz. příloha č. III). Tyto pokutové bloky následně úřední osoba řádně a čitelně vyplní.¹¹⁷

Obě verze pokutových bloků obsahují díly „A“ a „B“, v případě BPN i část „C“. Pachateli přestupku se ve většině případů předává díl „A“, který ve své podstatě slouží jako doklad o zaplacení pokuty. Ostatní díly si ponechávají úřední osoby, v našem případě příslušníci Policie ČR. Díl „A“ BP, se pachateli přestupku předává, jestliže pokutu zaplatil ihned na místě a to předáním dané finanční hotovosti v českých korunách úřední osobě.¹¹⁸

Díl „A“ BPN se předává, jestliže je pachatel přestupku ochoten pokutu zaplatit, ale nemá při sobě finanční hotovost ve výši sankce. V takovém případě úřední osoba, společně s dílem „A“, předá pachateli přestupku i poštovní poukázku příslušného celního úřadu, na kterou vyznačí výši pokuty. Takto udělenou pokutu je pachatel přestupku povinen zaplatit nejpozději do jednoho měsíce od spáchání přestupku na pobočkách České pošty nebo bankovním převodem na bankovní účet daného celního úřadu. Mimo těchto dvou způsobů zaplacení je také možné uhradit pokutu u výkonného organizačního článku, kde je zařazena úřední osoba, která pokutu uložila, a to nejpozději do patnácti dnů následujících po dni od uložení blokové pokuty. O těchto skutečnostech musí být osoba pachatele řádně poučena, stejně tak i o následcích neuhrazení dané pokuty v řádném termínu.¹¹⁹

Další formou uhrazení je bezhotovostní platba přímo na místě, pokud konající úřední osoba má při sobě platební terminál k tomu určený. V takovém případě úřední osoba vyplní pokutový blok BPN a pachateli přestupku předá vytisknutou kopii účtenky

¹¹⁷ POLICIE ČR. Článek 4, závazného pokynu policejního prezidenta č. 190/2013 ze dne 7. prosince 2012.

¹¹⁸ POLICIE ČR. Článek 5, závazného pokynu policejního prezidenta č. 190/2013 ze dne 7. prosince 2012.

¹¹⁹ POLICIE ČR. Článek 6, závazného pokynu policejního prezidenta č. 190/2013 ze dne 7. prosince 2012.

z platebního terminálu. Díl „A“ BPN si úřední osoba ponechává, pachateli přestupku slouží jako doklad o zaplacení pouze vytisknutá kopie účtenky.¹²⁰

Aby proces blokového řízení nabyl právní moci, musí být všechny díly pokutových bloků řádně vyplněny. Jedná se zejména o údaje k osobě pachatele (jméno, příjmení, rodné číslo/datum narození, místo bydliště), místo a čas spáchání přestupku, jednání, ve kterém je spatřován přestupek s odkazem na paragrafové znění a také úřední osoba, jež pokutu udělila. Pachatel přestupku dále musí potvrdit svým podpisem správnost vyplněných údajů a převzetí pokutového bloku. Zároveň svým podpisem také stvrzuje svůj, již udělený souhlas s blokovým řízením, jakožto s ústním jednáním, za které lze blokové řízení považovat. Toto potvrzuje i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu:

„Blokové řízení je nejen ústním jednáním (§ 74 zákona o přestupcích), ale zároveň se vyznačuje menší formálností a větší jednoduchostí za účelem hospodárného projednání dopravního přestupku, zpravidla okamžitě na místě jeho spáchání a s bezprostředním výchovným účinkem. Tomu je uzpůsobena právní úprava i „pokutové bloky“. Namítanou podmínku pro ústní vyhlášení rozhodnutí s účinky oznámení, stanovenou v § 72 odst. 1 správního řádu, lze shledat splněnou souhlasem účastníka s projednáním věci v blokovém řízení. Vydání rozhodnutí ústním vyhlášením podle § 71 odst. 2 písm. b) správního řádu je tedy možné i v blokovém řízení. Při splnění nutných náležitostí je takové rozhodnutí nejen platné a účinné, ale také obvyklé. Následné vypsání pokutového bloku slouží podle žalobce, jako písemné vyhotovení již vyhlášeného rozhodnutí o tom, komu, kdy a za jaký přestupek byla uložena pokuta v blokovém řízení. Tomu odpovídá formulace § 85 odst. 3 a 4 zákona o přestupcích i znění bloků, podle nichž pokuta již byla udělena. V případech obou bloků potvrzuje pachatel přestupků svým podpisem jejich převzetí (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2004, sp. zn. 20 Cdo 2136/2003), byť tím také stvrzuje svůj již udělený souhlas s blokovým řízením. Pojetí bloku jako potvrzení o rozhodnutí vydaném v blokovém řízení lze vyvodit i z judikatury. Charakter pokutového bloku odpovídá spíše vydání stejnopisu či písemného vyhotovení rozhodnutí.“¹²¹

¹²⁰ POLICIE ČR. Článek 7, závazného pokynu policejního prezidenta č. 190/2013 ze dne 7. prosince 2012.

¹²¹ ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. *Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j.: 8 As 68/2010-81* [ze dne 29. prosince 2010]. In *Sbírka NSS*. 2011, s. 400. [cit. 2014-03-15] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD192300CZ).

4.4.3 Skončení blokového řízení

Po skončení celého výše popsaného procesu je blokové řízení považováno za ukončené a pravomocné, a to i v případě, že uhrazení blokové pokuty neproběhlo ihned na místě, ale byl-li vypsán blok na pokutu na místě nezaplacenou. Tímto je splněno oznámení o rozhodnutí podle ust. § 73 odst. 1 správního řádu. Dodatečné zaplacení je poté výsledkem vykonatelnosti právního aktu dle ust. § 74 odst. 2 správního řádu, jež zavazuje pachatele přestupku ke splnění závazku. K institutu oznámení o rozhodnutí je tedy potřeba pouze převzetí dílu „A“ BPN, jež je stvrzeno podpisem pachatele přestupku.¹²²

4.5 Proces příkazního řízení

Příkazní řízení, jak již bylo zmíněno v kapitole „Vymezení základních pojmů“, je druhým typem zkráceného standardního řízení. Vztahuje se k němu ust. § 87 zákona o přestupcích. Obecná forma příkazu je také zakotvena v ust. § 150 správního řádu. Jeho smyslem a důvodem zakotvení v právním systému, je postihovat pachatele přestupků, aniž by s nimi správní orgány vedly celý proces řízení o přestupku, což má za následek podstatné zkrácení takového procesu. Příkazní řízení je využíváno především v případech, kdy má správní orgán dostatečné důkazní prostředky, a nelze tak mít pochybnosti o odpovědnosti osoby za spáchání přestupku, nebo správního deliktu. Toto řízení je také velmi účinné v případech, kdy se dotčené osoby tzv. vyhýbají projednání přestupků. Pachatel přestupku musí být o rozhodnutí vydání příkazu informován vždy písemnou formou (viz. příloha č. IV). Aby však mohlo být příkazní řízení uskutečněno, je nutné splnit několik podmínek.¹²³

4.5.1 Podmínky příkazního řízení

Předně se jedná o objektivní posouzení všech skutečností, ze kterých musí být zřejmé, že jednání osoby lze za přestupek označit a že se pachatel přestupku takového jednání skutečně dopustil. Takovým důkazním prostředkem může být například

¹²² JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha, 2011, s. 417 – 418.

¹²³ HORZINKOVÁ E., ČECHMÁNEK B. *Přestupky a správní trestání*. Praha, 2008, s. 165.

průkazná fotodokumentace z přístroje na měření rychlosti společně s tiskopisem oznámení přestupku a úředním záznamem. Druhou podmínkou je poté fakt, že přestupek nebyl projednán v blokovém řízení. Další podmínka vyplývá z ust. § 5 odst. 2 zákona o přestupcích, která odkazuje na případy, kdy je pachatel přestupku úplně nebo částečně zbaven odpovědnosti k právním úkonům. Příkazní řízení také nelze uskutečnit, pokud by se jednalo o přestupky, jež mohou být projednány pouze na návrh osoby blízké ve vztahu k pachateli přestupku.¹²⁴

4.5.2 Odpor proti příkazu

Opravným prostředkem proti vydání příkazu je tzv. odpor. K němu se vztahuje ust. § 87 odst. 4, 5 zákona o přestupcích a také ust. § 150 odst. 4 správního řádu. Odpor může uplatnit dotčená osoba, a to do 15 dnů ode dne doručení. Zde je rozkol ve srovnání se správním řádem, kde je lhůta na podání odporu 8 dnů. Jelikož je však zákon o přestupcích ve speciálním poměru ke správnímu řádu, uplatní se ustanovení zákona o přestupcích. Pokud je tedy v zákonné lhůtě uplatněn tento opravný prostředek, předchozí příkaz je zrušen a správní orgán vede standardní řízení o přestupku. Ovšem nepodání odporu není přímo určující k vykonatelnosti příkazu. Příkaz je vykonatelný teprve tehdy, kdy osoba nesplní povinnost, jež ji příkaz uložil.¹²⁵

Při podaném odporu je správní orgán vázán pravidlem, jež dle zákona zaručuje, že osobě obviněné z přestupku nemůže být uložena vyšší sankce, než ta, která jí byla uložena v rámci příkazního řízení. Tudíž správní orgán může uložit pokutu pouze ve stejné výši, nebo pokutu nižší, nebo je oprávněn uložit pouze napomenutí.¹²⁶

¹²⁴ HORZINKOVÁ E., ČECHMÁNEK B. *Přestupky a správní trestání*. Praha, 2008, s. 166.

¹²⁵ ONDRUŠ, R. *Správní řád. Nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha, 2005, s. 441.

¹²⁶ ČESKO. Ust. § 87 odst. 4, 5 zákona č. 200 České národní rady, ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2014-03-20] Dostupné z [www: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200)

5 De lege ferenda

Všeobecně lze říci, že současná právní úprava přestupkového zákona je považována za nedokonalou a nepřehlednou. Ke špatné orientaci v této problematice předně přispívá fakt, že samotné řízení je upraveno jak v přestupkovém zákoně, tak ve správním řádu. Vztahy mezi jednotlivými ustanoveními jsou v mnohých případech nedostatečně konkrétní, což způsobuje možný dvojí výklad. Toho je důkazem množství judikatur Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu v dané problematice, které často řeší nejasné právní úpravy. Nicméně současný systém je možno považovat za dostatečný, hovoříme-li například o oblasti sankcí za přestupky, vyjma horní hranice pokuty v příkazním řízení (viz dále).

Současná situace by mohla dostat změny na základě připravované novely zákona o přestupcích. Nová právní úprava by měla obsahovat například právní zakotvení evidence přestupků. Tato evidence by měla značný vliv na sankcionování osob, které se opakovaně dopouští přestupků. Za jistou formu takové evidence můžeme považovat tzv. kartu řidiče, ve které se v současné době zaznamenávají přestupky řidičů motorových vozidel. Ovšem je nutno podotknout, že v této kartě se evidují pouze přestupky, za jejichž spáchání je uložena pokuta v částce 1000 Kč a výše, nebo za přestupky, u nichž se ukládají vedle pokuty také trestné body. Ostatní přestupky se zde zaznamenávat nemusí. Vezmeme-li případ, kdy byl řidič vozidla opakovaně sankcionován pokutou v částce 500 Kč, bez trestných bodů za stejný přestupek, tak policista ani správní orgán nemají možnost takové opakované porušení zjistit.

Nespornou výhodou poté bude připravovaná evidence v oblasti přestupků nevztahujících se k silniční dopravě, kdy správní orgán uvidí všechny předchozí spáchané přestupky nezávisle na tom, kde a kdy byla osoba takto sankcionována. Dále by novela měla přinést ucelený souhrn podmínek odpovědnosti za spáchaný správní delikt, jež by byly společné pro fyzické, právnické a fyzické osoby podnikající, a ucelený postup při projednávání přestupků spáchaných takovými osobami. V neposlední řadě, v rámci novely zákona, by měli být přestupky uvedené v zákoně o přestupcích přesunuty do zákonů, jež se danou oblastí práva zabývají, podobně jako to

proběhlo v případě přestupků v silniční dopravě. To by mělo především ulehčit orientaci v celé problematice přestupků a jejich postihování.¹²⁷

Jedním z konkrétních nedostatků procesu řízení o přestupku je lhůta 1 rok na projednání přestupku. Tato lhůta, jak bylo zmíněno v předchozí kapitole, se počítá od spáchání přestupku a běží i přesto, že bylo ve věci zahájeno řízení. Při počtu došlých oznámení přestupků správním orgánům mají tyto, například ve velkých městech, problémy s včasným projednáním takových přestupků. Právní úprava by se v tomto ohledu měla změnit takovým způsobem, že pokud by bylo zahájeno řízení o přestupku do lhůty 60 dnů ode dne došlého oznámení, správní orgán by nebyl vázán prekluzivní lhůtou, ale lhůtou, jež by běžela od zahájení řízení. V návaznosti na to, by měla být délka lhůty upravena podle závažnosti přestupku. Rozlišovat by se měly přestupky, kde zákon nestanovuje bodové hodnocení, poté přestupky, kde je stanovuje, a v neposlední řadě kde je vedle pokuty ještě ukládán zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

Za další nedostatečnou úpravu, jak již bylo zmíněno, lze považovat horní hranici pokuty v příkazním řízení. Ta dle přestupkového zákona činí 4000 Kč. Hovoříme-li o méně závažných přestupcích, je tato hranice ještě dostačující, ovšem jsou zde i přestupky, které lze postihnout ve standardním řízení o přestupku pokutou výrazně vyšší. Proto by budoucí úprava měla vycházet ze sankcí, jaké stanovuje zákon u jednotlivých přestupků v případě řízení před správním orgánem, bez ohledu na hranici 4000 Kč, nebo možnosti uložit pouhé napomenutí.

¹²⁷ ČESKO. LEGISLATIVNÍ RADA VLÁDY. *Věcný záměr zákona o přestupcích (tisková zpráva)*. In *Návrh věcného záměru zákona o přestupcích*. [online]. 2013. [cit. 2014-04-10] Dostupné z [www: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/tiskove-zpravy/legislativni-rada-vlada-schvalila-navrh-vecneho-zameru-zakona-o-prestupcich-104557/>](http://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/tiskove-zpravy/legislativni-rada-vlada-schvalila-navrh-vecneho-zameru-zakona-o-prestupcich-104557/)

ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce byla komparace typů řízení o přestupku. Nejprve jsem se snažil o objektivní charakteristiku základních pojmů, jako jsou přestupek a správní delikt, pojmů sankce a její druhy a také v základních rysech charakterizovat hlavní téma práce, a to standardní řízení o přestupku a jeho zkrácené formy, blokové řízení a příkazní řízení.

Jelikož je tato bakalářská práce zaměřena na přestupky v dopravě, bylo nutné vyjmenovat a charakterizovat jednotlivá porušení, kterého se řidiči motorových vozidel nejčastěji dopouštějí. U těchto přestupků jsem se zaměřil především na skutkové podstaty a na vztahy a provázanost jednotlivých ustanovení v rámci zákona o silničním provozu, potažmo jiných právních předpisů, které se problematiky dotýkají. Neopomenul jsem ani způsoby postihování přestupků a nastínil nelehkou situaci správních orgánů a Policie ČR při dokazování. V hlavní části práce jsem se podrobně zabýval jednotlivými typy řízení o přestupku. Především jsem kladl důraz na postupy a praktickou aplikaci ustanovení, která jsou klíčová pro správné zvládnutí celého procesu řízení o přestupku. Pokusil jsem se také osvětlit vztah mezi zákonem o přestupcích a správním řádem, který se může jevit v některých případech dosti nepřehledný a nejasný.

Pokud hovoříme o efektivnosti vyjmenovaných typů řízení, nejefektivněji se jeví blokové řízení. Je to dáno především faktem, že celý proces zpravidla netrvá více než několik minut. Během tohoto je zjištěn pachatel přestupku, je stanovena sankce formou pokuty, a pokud dotčená osoba, s kterou je řízení vedeno, souhlasí s touto formou vyřízení, je celý proces ukončen. I když by se toto řízení mohlo jevit jako nerespektující zákonem stanovená pravidla, všechny náležitosti jsou splněny. Hovořím zde například o právu dotčené osoby vyjádřit se ke všem skutečnostem nebo právu na podání odvolání apod. Tyto náležitosti standardního řízení jsou zde zastoupeny, i když se jedná o velice zrychlenou formu, kde je vše realizováno na základě ústního jednání a jediným výstupem je zde pokutový blok, který by se v tomto případě dal považovat za jistou formu výroku rozhodnutí. Efektivnost je zde reprezentována právě rychlostí aplikovaného procesu. Důležitou součástí je také to, že výše sankce za konkrétní porušení je zde v poměru k sankci ve standardním řízení značně snížena. To je také důvod, proč je tato forma nejčastěji využívána pachateli přestupků. Jediným problémem je zde fakt, že s příchodem bodového hodnocení řidičů se v praxi velmi často stává, že

ačkoliv si je pachatel přestupku plně vědom porušení zákona, není ochoten zaplatit pokutu a spoléhá na vytíženost správních orgánů při projednávání přestupků s domněním, že se věc nestihne včas projednat. O tomto problému jsem se zmínil v kapitole „De lege ferenda“.

Dále budu hovořit o příkazním řízení. To je z hlediska srovnání efektivnosti v porovnání s ostatními typy řízení dosti specifické. Dle mého názoru je to jeden z vynikajících způsobů, jak sankcionovat řidiče motorových vozidel, kteří nejsou ochotni spolupracovat se správními orgány. Bohužel je využívání takového institutu v praxi správními orgány někdy opomíjeno. To pramení i ze složitosti a nepřehlednosti stávajícího systému přestupkového řízení. Velmi neodborně řečeno, pracovník správního orgánu si není jistý, co může a co ne“. Přitom je toto jedna s forem, která by se měla využívat ve větší míře. Z praxe vím, že pachatelé přestupků si častou nejsou vědomi skutečnosti, že pokud se budou vyhýbat projednání přestupku a budou-li splněny zákonné podmínky, může je správní orgán potrestat i v jejich nepřítomnosti. Dalším problémem je bohužel dosavadní právní úprava, která stanovuje nízkou horní hranici pokuty v tomto typu řízení, jak jsem se již zmínil v předchozí kapitole.

Na základě skutečností zjištěných rozbořem jednotlivých typů řízení jsem dospěl k názoru, že srovnání druhů řízení nemůže probíhat v obecné rovině. Tím míním, že standardní řízení o přestupku je obecně platným procesem, kdy správní orgán postupuje dle všech náležitostí v plném rozsahu způsobem, jenž zákon stanovuje. To znamená, že tento druh řízení je jakýmsi uceleným hlavním směrem, od kterého se poté odvíjejí jeho zkrácené formy. Srovnání tak může probíhat pouze v některých dílčích znacích týkajících se efektivnosti, nebo přístupu správních orgánů, orgánů Policie ČR a sankcionovaných osob. Standardnímu řízení o přestupku jsem věnoval největší část mé práce. Důvodem je především složitost správního trestání obecně. Řízení o přestupku, jak je nyní upraveno zákonem, je dle mého názoru v rámci možnosti postihu přestupků v dopravě dostatečné, a to především z hlediska výše a druhu sankcí. Pomineme-li nepřehlednou zákonnou úpravu, vidím značný problém v lidském faktoru. Systém nemůže být nikdy dokonalý, ale schopnost aplikace práva a jeho efektivnost tvoří z velké části i pracovníci správních orgánů potažmo příslušníků Policie ČR, kteří aplikují myšlenky a principy právního státu do praxe.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. 555 s. ISBN 978-80-7400-355-4.
2. KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2007, 601 s. ISBN 978-80-7179-648-0.
3. ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů*. 17. Vydání. Praha: Linde Praha a. s., 2011, 864 s. ISBN 978-80-7201-830-7.
4. ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. 12. Vydání. Praha: Linde Praha a. s., 2004, 451 s. ISBN 80-7201-508-7.
5. ONDRUŠ, R. *Správní řád. Nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami*. 1. Vydání. Praha: Linde Praha, a. s., 2005, 515 s. ISBN 80-7201-523-0.
6. HORZINKOVÁ E., ČECHMÁNEK B. *Přestupky a správní trestání*. Praha: EUROUNION Praha s. r. o., 2008, 310 s. ISBN 978-80-7317-069-1.
7. BUŠTA, P., PŘIKRYL V. *Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla*. Praha: MOBIL DATA, a. s., 2001, 93 s. ISBN 80-238-6889-6.
8. KOČÍ, R. *Zákon o pozemních komunikacích s komentářem, prováděcími předpisy a vzory správních rozhodnutí*. Praha: Linde Praha, a. s., 2007, 367 s. ISBN 978-80-7201-650-1.

Elektronické zdroje

1. VARVAŘOVSKÝ, P., VALÁŠEK, M., KOUSAL, I., et al. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv. Přestupky*. [online]. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, WoltersKluwer ČR, a. s. 2012, s. 12. ISBN 978-80-7357-827-5. [cit. 2013-12-01] Dostupné z www:

<http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/Publikace/sborniky_stanoviska/Prestupky.pdf>

2. ČESKO. POSLANECKÁ SNĚMOVNA. *Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 411/2005 Sb.(výňatek)*. In *Důvodová zpráva (tisk 833)* [online]. 2004.[cit. 2013-12-20] Dostupné z www: <<http://www.bodovsystem.cz/Proc-bodovy-system/>>
3. ČESKO. LEGISLATIVNÍ RADA VLÁDY. *Věcný záměr zákona o přestupcích (tisková zpráva)*. In *Návrh věcného záměru zákona o přestupcích*. [online] 2013. [cit. 2013-12-20] Dostupné z www: <<http://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/tiskove-zpravy/legislativni-rada-vlada-schvalila-navrh-vecneho-zameru-zakona-o-prestupcich-104557/>>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 200 České národní rady, ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810 - 826. [cit. 2013-12-01] Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>>
2. ČESKO. Zákon č. 361 Parlamentu České republiky ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4615. [cit. 2013-12-20] Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>>
3. ČESKO. Zákon č. 168 Parlamentu České republiky ze dne 13. července 1999 o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla). In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 57, s. 3158 - 3168. [cit. 2014-01-10] Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-168>>
4. ČESKO. Zákon č. 13 Parlamentu České republiky ze dne 23. ledna 1997 o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 3, s. 47 - 61. [cit. 2014-01-10] Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-13>>

5. ČESKO. Zákon č. 500 Parlamentu České republiky ze dne 24. června 2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 174, s. 9782 - 9844. Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>>

Judikatury

1. ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. *Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j.:5 As 104/2008-45* [ze dne 14. prosince 2009]. In *Sbírka NSS*. 2010, s. 272. [cit. 2013-12-1] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD161573CZ).
2. ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. *Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j.:2 As 19/2009-93* [ze dne 10. 12. 2009]. In *Původní nebo upravené texty pro ASPI*. 2009. [cit. 2013-12-20] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD161396CZ).
3. ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. *Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j.: As 64/2008-42*. [ze dne 22. 10. 2008]. In *Původní nebo upravené texty pro ASPI*. 2008. [cit. 2014-01-01] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD146234CZ).
4. ČESKO. ÚSTAVNÍ SOUD. *Usnesení Ústavního soudu č. j.: 5 Tdo 1173/2004* [ze dne 20. 10. 2004]. In *Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek NS*. 2005, částka 45, s. 289. [cit. 2014-01-01] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD26592CZ).
5. ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. *Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j.: 8 As 68/2010-81* [ze dne 29. prosince 2010]. In *Sbírka NSS*. 2011, s. 400. [cit. 2014-02-10] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD192300CZ).
6. ČESKO. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. *Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č. j.: 6 As 49/2003-46* [ze dne 29. prosince 2004]. In *Původní nebo upravené texty pro ASPI*. 2005. [cit. 2014-02-10] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo JUD190062CZ).
7. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Stanovisko OBP č. 76: K možnosti řešení přestupků domluvou včetně přestupků spáchaných mezi osobami blízkými*

[ze dne 21. srpna 2013]. 2013. In *MV – Ministerstvo vnitra ČR*. [cit. 2014-02-10] Dostupné v systému ASPI (Identifikační číslo LIT45323CZ).

Ostatní zdroje

1. POLICIE ČR. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 190/2013 ze dne 7. prosince 2012, *kterým se upravuje postup při manipulaci s pokutovými bloky a finančními prostředky vybranými v blokovém řízení a kterým se mění závazný pokyn policejního prezidenta č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích.*

Seznam příloh

- I. Oznámení přestupku
- II. Výrok rozhodnutí
- III. Vzory pokutových bloků
- IV. Příkaz o uložení pokuty

Příloha I: Oznámení přestupku

Policie České republiky
Obvodní ředitelství policie Praha II
dopravní inspektorát
120-00 Praha 2, Jana Masaryka 19

Č. j.: _____ V _____

Přílohy: _____

Oznámení (odevzdání) přestupku (věci)*

Podle § 58 odst. 1 / odst. 3 písm. a/* zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, podávám oznámení (odevzdávám) přestupku (věc)* na

Jméno: Příjmení: Rozená:
Narozen(a): Místo: Okres:
Trvalý pobyt: Tel.: Okres:
Přechodný pobyt: Tel.:
Adresa zaměstnavatele:
Číslo OP: Rodné číslo:
Řidič. průkaz č.: Skup.: Vydáný DI v
Motorové vozidlo (druh a SPZ):
dopustil(a) se přestupku (jednání, které má znaky přestupku)

MV č. skl. 587

Vysvětlení a podpis občana, který je podezřelý z přestupku (z jednání, které má znaky přestupku)

_____ (podpis)

Svědci (jméno, příjmení, datum narození, trvalý a přechodný pobyt)

Zadržený řidičský průkaz č.: se připojuje.

Zasílá se k vyřízení

_____ (podpis policisty)

v _____ (podpis vedoucího)

Poznámka: *Nehodící se škrtněte

Příloha II: Výrok rozhodnutí

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Odbor dopravněsprávních činností
Oddělení správního řízení

Spis.značka
S-MHMP

Č.j.

Vyřizuje / linka

Datum
14.4.2014

Věc: ROZHODNUTÍ

Magistrát hlavního města Prahy, Odbor dopravněsprávních činností, oddělení správního řízení, v přenesené působnosti podle ust. § 31 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hl. m. Praze, ve znění pozdějších předpisů, jako příslušný správní orgán podle ust. § 125e odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu), po projednání věci v ústním jednání v *nepřítomnosti obviněného z přestupku* podle ust. § 74 odst. 1 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, dnešního dne rozhodl v souladu s ust. § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

t a k t o :

Obviněný z přestupku:

██████████, nar. ██████████
trvale bytem ██████████

je v i n e n

tím, že

- 1) dne 03.01.2014 v 10:38 hodin řídil motorové vozidlo tovární značky Škoda Octávia registrační značky (dále jen rz) ██████████ v Praze 9, po ulici Chlumecká u sjezdu na Kyje, kde mu byla orgány Policie ČR naměřena rychlost jízdy 128 km/h. Při zvažování možné odchylky měřicího zařízení ve výši $\pm 3\%$ mu tedy byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 124 km/h, ačkoli je v daném úseku zákonnou normou povolena v obci nejvyšší rychlost 50 km/h,

Sídlo: Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1
Pracoviště: Jungmannova 35/29, 111 21 Praha 1
tel. 236 005 410, fax 236 005 422
e-mail: posta@praha.eu

2) dne 18.01.2014 v době kolem 05:44 hodin řídil motorové vozidlo tovární značky Škoda Octavia rz [redacted] (vlastník [redacted]) se sídlem Praha 5, [redacted] po ulici Poděbradská v blízkosti domu č. 537, kde nepřizpůsobil rychlost stavu a povaze vozovky, levým předním kolem najel na obrubník a následně narazil do kovového zábradlí. Případné požití alkoholických nápojů u řidiče nebylo Policií ČR prokázáno, technická závada jako příčina dopravní nehody nebyla uplatněna, ani ohledáním zjištěna

čímž porušil :

ust. § 18 odst. 4, § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

a spáchal tak :

přestupky podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 2, § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen zákon č. 361/2000 Sb.) ve znění pozdějších předpisů. Přestupky se projednávají podle § 57 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích ve společném řízení.

Za tyto přestupky se tak [redacted], nar. [redacted], podle ust. § 125c odst. 4 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, za použití ust. § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích,

u k l á d á

- a) **pokutu** ve výši **6.000,-** (slovy šest tisíc) Kč
- b) **zákaz činnosti**, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu, na dobu **6** (slovy šest) **měsíců** s účinností ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,

a dále **povinnost uhradit** Magistrátu hl.m. Prahy podle ustanovení § 79 odstavce 1, 4 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, **náhradu nákladů řízení**, stanovenou vyhláškou Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v paušální částce **1000,-** (slovy jeden tisíc) Kč .

Splatnost uložené pokuty a nákladů řízení se podle § 125e odst. 7 zákona o silničním provozu stanovuje do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Na podkladě výše uvedeného správní orgán jmenovanou osobu poučuje, že je povinna pokutu a náklady řízení uhradit v rozhodnutím stanovené době, a to bezhotovostní platbou na příjmový účet MHMP (číslo účtu:130016-0005157998/6000, konstantní symbol [redacted], **variabilní symbol č.:** [redacted], IBAN: CZ98 6000 1300 1600 0515 7998, SWIFT: [redacted]), nebo poštovní poukázkou typu A (číslo účtu:130016-0005157998/6000, konstantní symbol [redacted], **variabilní symbol č.:** [redacted], popřípadě s výše uvedenými údaji na pokladně Magistrátu hl. m. Prahy, v budově Magistrátu hl. m. Prahy, Jungmannova 35/29, Praha 1.

Poškozený [redacted], IČO [redacted] se sídlem Praha 5, [redacted] se ve věci uplatnění náhrady škody v řízení o přestupku připojila a zažádala o náhradu škody ve výši 61.049,40- Kč prostřednictvím svého právního zástupce Mgr. [redacted]. Poškozený [redacted], **IČOP** [redacted] se sídlem

██████████
v Praze 5, ul. ██████████ se se svým uplatněným nárokem na náhradu způsobené majetkové škody způsobeným přestupkem v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, odkazuje v občanskoprávním řízením na soud nebo jiný příslušný orgán, neboť škoda a její výše nebyla dostatečně spolehlivě zjištěna. Ve věci náhrady škody za poškozené vozidlo Škoda Octavia rz ██████████ bylo doloženo, že fy UniCredit Leasing byla vypovězena ke dni 18.02.2014 smlouva o úvěru na financování vozidla a nikoliv ke dni 12.02.2014 jak je uváděno Mgr. ██████████. Je přiložen i výpočet kdy je účtována fy UniCredit částka 52.531,- Kč za předčasné ukončení z důvodu pojistné události. Správní orgán však uvedenou částku nepovažuje za prokazatelnou škodu způsobenou ██████████. Jak vyplývá z výpovědi smlouvy o úvěru č. ██████████ vozidlo je převedeno na uvedenou ██████████, která může vozidlo prodat, není uvedeno, zda byla či nebyla hrazena z havarijního pojištění apod. Rovněž placení nákladů na právní služby nepovažuje správní orgán za škodu přímou a řádně prokázanou. Součástí uplatnění nároků na náhradu škody je plná moc mezi právním zástupcem a klientem, ale již zde není doložena smlouva o zastupování a finanční náležitosti.

Odůvodnění

Z došlého oznámení přestupku od orgánu Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl.m.Prahy, Odbor služby dopravní policie, oddělení řízení dopravy, Kongresová 2, 140 21 Praha 4, ze dne 03.01.2014, vedeného pod číslem jednacím KRPA-██████████ a souvisejícího spisového materiálu, byl učiněn závěr, že obviněný z přestupku ██████████, nar. ██████████, dne 03.01.2014 v době 10:38 hodin řídil motorové vozidlo tovární značky Škoda Octavia rz ██████████ v Praze 9, po ulici Chlumecká u sjezdu na Kyje rychlostí 128 km/h v úseku, kde je zákonnou normou v obci povolena nejvyšší rychlost 50 km/h. Po odečtu tolerance měřícího zařízení ve výši 3 km/h byla prokázána minimální rychlost vozidla 124 km/h.

Z došlého oznámení přestupku od orgánu Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl.m.Prahy, Odbor služby dopravní policie, oddělení dopravních nehod, Kongresová 2, 140 21 Praha 4, ze dne 16.02.2014, vedeného pod číslem jednacím ██████████ a souvisejícího spisového materiálu, byl učiněn závěr, že obviněný z přestupku ██████████, nar. ██████████, dne 18.01.2014 v době kolem 05:44 hodin řídil motorové vozidlo tovární značky Škoda Octavia rz ██████████ (vlastník ██████████, IČO ██████████ se sídlem Praha 5, ██████████) po ulici Poděbradská v blízkosti domu č. 537, kde nepřizpůsobil rychlost stavu a povaze vozovky, levým předním kolem najel na obrubník a následně narazil do kovového zábradlí. Případné požití alkoholických nápojů u řidiče nebylo Policií ČR prokázáno, technická závada jako příčina dopravní nehody nebyla uplatněna, ani ohledáním zjištěna.

Správní orgán provedl dokazování při ústním jednání níže uvedenými důkazy :

- 1) Oznámení o přestupku a úřední záznam, z něhož je zjišťováno, že obviněný dne 03.01.2014 v 10:38 hodin řídil v Praze 9 po ulici Chlumecká u sjezdu na Kyje motorové vozidlo Škoda Octavia reg. zn. ██████████ rychlostí 128 km/h. ačkoliv je v daném úseku v obci povolena zákonnou normou nejvyšší rychlost 50 km/h. V jednání obviněného je spatřováno porušení ust. § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Porušením uvedeného právního

██████████

předpisu pak měl obviněný naplnit skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Na zadní straně tiskopisu se obviněný nevyjádřil a nepodepsal.

- 2) Záznam o přestupku, obsahující fotodokumentaci překročení nejvyšší dovolené rychlosti silničním radarovým rychloměrem RAMER 10C ██████████, kde je zadokumentována naměřená rychlost jízdy motorového vozidla Škoda Octavia registrační značky ██████████ ve výši 128 km/h. Z uvedeného záznamu lze mít za prokázané, že nejnižší skutečná naměřená rychlost jízdy tohoto vozidla, při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši $\pm 3\%$ ve prospěch řidiče, byla 124 km/h
- 3) Kopie ověřovacího listu č. 40/13 silničního radarového rychloměru RAMER 10C v.č. ██████████, z níž bylo zjištěno, že rychloměr byl dne 4.3.2013 řádně ověřen Autorizovaným metrologickým střediskem, Letecká 1110, 686 04 Kunovice a je platný do 3.30.2014, tj. i v době spáchání přestupku, a je možno jej používat k měření rychlosti.
- 4) Oznámení přestupku, z něhož byly zjištěny údaje o místě, času, skutkovém ději, účastníku dopravní nehody a jejím následku
- 5) Úřední záznam o podání vysvětlení účastníka dopravní nehody ██████████ podle § 61 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, kde uvádí, že mu na vozovku vběhl zajíc, on strhl řízení vlevo vjel levým kolem na obrubník a narazil do kovového zábradlí u tramvajové zastávky, zavinění nehody spatřuje na své straně.
- 6) Protokol o nehodě v silničním provozu jehož součástí je plánek, fotodokumentace poškozených vozidel; obsah této dokumentace koresponduje se skutečnými, uváděnými účastníky dopravní nehody a lze z ní učinit dílčí závěr o okolnostech, příčině, zavinění dopravní nehody a taktéž jejím následku – rozsahu způsobené hmotné škody.
- 7) Výpis z karty řidiče na jméno ██████████, nar. ██████████, bytem ██████████ ██████████ z kterého vyplývá, že je držitelem skupiny „B“ od 27.02.2012 a v kartě řidiče má jeden záznam.

K ústnímu jednání, které proběhlo dne 07.04.2014 se ██████████ nedostavil, z jednání se do dne vydání rozhodnutí neomluvil. Na ústní jednání byl ██████████ řádně předvolán, ze strany držitele poštovní licence mu byla dne 13.3.2014 ponechána v místě bydliště výzva k vyzvednutí písemnosti na kterou však nereagoval. Z tohoto důvodu mu bylo oznámení o zahájení řízení o přestupku – předvolání dne 25.3.2014 vloženo do poštovní schránky. Z tohoto vyplývá, že ze strany správního orgánu bylo postupováno tak, aby ██████████ mohl realizovat své právo na projednání přestupku v jeho přítomnosti. Již samotná povaha práva na projednání přestupku v přítomnosti obviněného pro svou realizaci v praxi vyžaduje jistý stupeň součinnosti ze strany obviněného z přestupku, kterou lze spatřovat v tom, že se k jednání dostaví nebo se náležitě omluví. Tato součinnost ze strany pana ██████████ nebyla naplněna a proto bylo vydáno rozhodnutí po projednání věci v nepřítomnosti obviněného, kdy svým jednáním přišel o právo se k přestupku vyjádřit.

Po posouzení uvedených důkazů, a to jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti, správní orgán jednání pana ██████████ hodnotí jako zaviněné jednání, které bylo v přímém příčinném vztahu k následku. Je zde tedy naprosto odůvodněn závěr, že svým jednáním porušil povinnosti, vyplývající z platného ustanovení § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kdy v obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50km/h, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše rychlostí 80 km/h, bylo porušení uvedeného právního předpisu nutno kvalifikovat jako přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o

změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Po posouzení uvedených důkazů, a to jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti, správní orgán jednání pana [redacted] hodnotí jako zaviněné jednání, které bylo v přímém příčinném vztahu k následku. Je zde tedy naprosto odůvodněn závěr, že svým jednáním porušil povinnosti, vyplývající z platného ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kdy rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled. Po posouzení protokolu o nehodě v silničním provozu, fotodokumentace a plánu dopravní nehody a svědeckých výpovědí bylo porušení uvedeného právního předpisu nutno kvalifikovat jako přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

Při určení výměry uložené sankce správní orgán rozhodoval podle ust. § 125c odst. 4 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., kdy se za výše popsané jednání **uloží pokuta od 5.000,- Kč do 10.000,- Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku.** V souladu s ust. § 12 zákona č. 200/1990 Sb., pak přihlédl k závažnosti přestupku, ke způsobu jeho spáchání a následku, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění a k osobě pachatele, kdy vzal v úvahu na jedné straně následek – dopravní nehoda a výrazné překročení povolené rychlosti v obci, na druhé straně pak nedbalostní zavinění a skutečnost, že [redacted] dosud má v evidenční kartě jen jeden záznam o spáchaných dopravních přestupcích. Vzhledem k uvedeným skutečnostem a k zajištění výchovného cíle a splnění požadavku jak individuální, tak i generální prevence, pak uložil sankci u spodní hranice jejího zákonného rozpětí, neboť tuto její výši považuje za odůvodněnou, přiměřenou a v plné míře respektující ustanovení § 12 zákona o přestupcích.

Správní orgán tedy shledal dostatek podkladů pro rozhodnutí o odpovědnosti pana [redacted] za spáchané přestupky a proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Držitel řidičského oprávnění **pozbývá řidičské oprávnění** dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým mu byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem uložena sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel (ust. § 94a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

Řidičský průkaz je **povinen odevzdat** držitel řidičského průkazu příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, kterým mu byla uložena sankce zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel /ust. § 94a odst. 2 a ust. § 113 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu/.

Po uplynutí poloviny doby výkonu sankce zákazu činnosti lze od výkonu zbytku této sankce upustit, pokud pachatel přestupku způsobem svého života prokáže, že její další výkon není potřebný (ust. § 14 odst. 3 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů). Návrh na upuštění se podává u správního orgánu, který přestupek projednal v prvním stupni (ust. § 92 odst. 1 tohoto zákona).

██████████
O vrácení řidičského oprávnění, pozbytého dle ust. § 94a odst. 1 zákona č. 361/2001 Sb., o pravidlech provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým byla uložena sankce zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, rozhodne úřad obce s rozšířenou působností, příslušný dle místa trvalého pobytu jmenovaného, po vykonání uvedené sankce nebo po upuštění od výkonu zbytku této sankce (ust. § 102 odst. 1 uvedeného zákona).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho oznámení k Ministerstvu dopravy, odboru provozu silničních vozidel, a to podáním u oddělení správního řízení, odboru dopravněsprávních činností Magistrátu hl. m. Prahy, se sídlem Praha 1, Jungmannova 35/29 (ust. § 83 a ust. § 86 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů). Lhůta k podání odvolání začíná běžet dnem následujícím ode dne oznámení (doručení) tohoto rozhodnutí. V případě že byla písemnost uložena u provozovatele poštovních služeb a nebyla dříve adresátem vyzvednuta, považuje se desátý den od přípravení písemnosti k vyzvednutí za den doručení (§ 24 odst. 1 správního řádu). Lhůta k podání odvolání počíná v takových případech běžet dnem následujícím po uplynutí 10. dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí. **Odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.** Odvolání se v případě více účastníků řízení podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis (ust. § 82 odst. 2 správního řádu). Odvolání včas podané má odkladný účinek (ust. § 81 odst. 5 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů).

Poškozený má podle ust. § 81 odst. 2 zákona o přestupcích, právo podat odvolání pouze ve věci rozhodnutí o náhradě škody.

Oprávněná úřední osoba :

██████████
referent správního řízení - přestupky

Rozdělovník:

1. spis,
2. ██████████
3. poškozený: ██████████, IČO ██████████ se sídlem ██████████, ██████████
4. evidence pohledávek MHMP (po nabytí právní moci),
5. registr řidičů (po nabytí právní moci).

Příloha III: Vzory pokutových bloků

Pokutový blok na místě zaplacený

Série: FD / 2013 číslo bloku: **D 0000000 A**

BLOK NA POKUTU

1. Jméno a příjmení

2. Rodné číslo / datum narození

3. Adresa místa pobytu

4. Totožnost ověřena

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis

6. Pokuta uložena za přestupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč

Proti uložení této pokuty se nelze odvolat. Platí jako stvrzenka o zaplacení pokuty.

8. V dne 20

 otisk úředního razítka

..... podpis s uvedením jména, příjmení a funkce nebo služebního či identifikačního čísla oprávněné úřední osoby

9. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení, potvrzuji, že údaje uvedené na obou částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části A bloku dne 20 podpis přestupce

26 6111 MFin 6111 - vzor č. 1 Část A bloku

Pokutový blok na místě nezaplacený

Série: FC / 2013 číslo bloku: **C 0000000 A**

BLOK NA POKUTU NA MÍSTĚ NEZAPLACENOU

1. Jméno a příjmení

2. Rodné číslo / datum narození

3. Adresa místa pobytu

4. Totožnost ověřena

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis

6. Pokuta uložena za přestupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč

Proti uložení této pokuty se nelze odvolat.

8. Tímto blokem uloženou pokutu jste povinen(a) zaplatit nejdéle do 15 dnů ode dne následujícího po dni, kdy Vám pokuta byla uložena. Uloženou pokutu zaplatte na účet uvedený na složenice nebo na místě. Při placení pokuty v hotovosti předložte k nahlédnutí tento blok. Po zaplacení pokuty obdržíte na zaplacenou částku Kč stvrzenku. Nezaplatíte-li pokutu v uvedené lhůtě a uvedeným způsobem, bude pokuta vymáhána.

9. V dne 20

 otisk úředního razítka

..... podpis s uvedením jména, příjmení a funkce nebo služebního či identifikačního čísla oprávněné úřední osoby

10. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení, potvrzuji, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části A bloku dne 20 podpis přestupce

26 6100/1 MFin 6100/1 - vzor č. 1 Část A bloku

Příloha IV: Příkaz o uložení pokuty

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Odbor dopravněsprávních činností
Oddělení správního řízení

MHMPXOZFN556

Spis.značka	Č.j.	Vyřizuje / linka	Datum
██████████	██████████	██████████	15.4.2014

Věc: PŘÍKAZ O ULOŽENÍ POKUTY

Magistrát hlavního města Prahy, Odbor dopravněsprávních činností, oddělení správního řízení, v přenesené působnosti podle ust. § 31 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hl. m. Praze, ve znění pozdějších předpisů, jako příslušný správní orgán podle ust. § 125e odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o silničním provozu), dnešního dne na podkladě došlého oznámení přestupku a spisového materiálu, zasláného orgánem Policie České republiky, Obvodní ředitelství policie Praha IV, Dopravní inspektorát, podle ust. § 87 odst. 1 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl

t a k t o :

██████████, nar. ██████████, bytem ██████████

je v i n e n,

že při řízení vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 20 km/h a více

neboť dne 12.03.2014 v 12:12 hodin řídil motorové vozidlo tovární značky Ford Mondeo registrační značky ██████████ v Praze 4 po ul. Turkova ve směru od Litochlebského náměstí k ulici Archivní, kde mu byla orgány Policie ČR poblíž sloupu veřejného osvětlení č. 425458 naměřena rychlost jízdy 73 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h, mu tedy byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 70 km/h, ačkoli je v uvedeném úseku obce obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích dovolena nejvyšší rychlost jízdy 50 km/h,

t e d y

Sídlo: Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1
Pracoviště: Jungmannova 35/29, 111 21 Praha 1
tel. 236 005 410, fax 236 005 422
e-mail: posta@praha.eu

porušil povinnost uloženou mu závazně v ust. § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

čímž spáchal

přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

Za tento přestupek se [redacted], nar. [redacted], podle ustanovení § 125c odst. 4 písm. e) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, za použití ustanovení § 3 a ust. § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů,

u k l á d á

v příkazním řízení pokuta, jejíž výše se v souladu s ust. § 12 odst. 1 a § 13 odst. 2 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, vyměřuje částkou 2.500,- (slovy dva tisíce pět set) Kč.

Splatnost uložené pokuty se podle § 125e odst. 7 zákona o silničním provozu stanovuje do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu o uložení pokuty. Na podkladě výše uvedeného správní orgán jmenovanou osobu poučuje, že je povinna pokutu uhradit ve stanovené době, a to bezhotovostní platbou na příjmový účet MHMP (číslo účtu: 130016-0005157998/6000, konstantní symbol 0558, variabilní symbol č.: ~~3569047812~~, IBAN: CZ98 6000 1300 1600 0515 7998, SWIFT: PMBPCZPP), nebo poštovní poukázkou typu A (číslo účtu: 130016-0005157998/6000, konstantní symbol 0379, variabilní symbol č.: 3569047812, popřípadě s výše uvedenými údaji na pokladně Magistrátu hl. m. Prahy, v budově Magistrátu hl. m. Prahy, Jungmannova 35/29, Praha 1.

O d ů v o d n ě n í :

Z došlého oznámení přestupku od orgánu Policie České republiky, Obvodní ředitelství policie Prahy IV, Dopravní inspektorát, Kaplanova 2056, Praha 4, ze dne 05.04.2014 č.j.: KRPA-[redacted] a souvisejícího spisového materiálu bylo učiněno nepochybné zjištění, že pan [redacted], nar. [redacted] dne 12.03.2014 v 12:12 hodin řídil motorové vozidlo tovární značky Ford Mondeo registrační značky [redacted] v Praze 4 po ulici Türkova, kde mu byla orgány Policie ČR poblíž sloupu veřejného osvětlení č. 425458 naměřena rychlost jízdy 73 km/h. Při zvážení možné odchylky měřícího zařízení ve výši ± 3 km/h, mu tedy byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 70 km/h, ačkoli je v uvedeném úseku obce obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích povolena nejvyšší rychlost jízdy 50 km/h.

Správní orgán při svém rozhodování vycházel z kompletní spisové dokumentace, především pak ze spolehlivě zjištěných důkazních prostředků, opatřených šetřením Policie ČR:

- oznámení přestupku a úřední záznam Policie ČR, popisující skutkový děj přestupku, spočívajícího v jízdě nedovolenou rychlostí, ze kterých jsou

zjišťovány skutečnosti o okolnostech, místu, době spáchání přestupku a osobě řidiče, na zadní straně formuláře se k přestupku odmítl vyjádřit, pouze formulář podepsal

- záznam o přestupku obsahující fotodokumentaci překročení nejvyšší dovolené rychlosti silničním laserovým rychloměrem MicroDigiCamLTI vyr. čísla UX 018151, kde je fotograficky zadokumentována naměřená rychlost jízdy vozidla registrační značky [REDAKCE] ve výši 73 km/h. Z uvedeného záznamu lze mít za prokázané, že nejnižší skutečná naměřená rychlost jízdy tohoto vozidla, při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h ve prospěch řidiče, byla 70 km/h
- kopie ověřovacího listu č. 8012-OL-70272-13 silničního laserového rychloměru MicroDigiCam LTI vyr.číslo UX 018151 ze dne 25.10.2013, z níž bylo zjištěno, že rychloměr byl řádně ověřen Českým metrologickým institutem se sídlem V Botanice 4, 150 72 Praha 5 a je jej možno užívat do 24.10.2014, k měření rychlosti
- Výpis z karty řidiče [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE], z které vyplývá, že je držitelem řidičského oprávnění pro skupinu „ B“ od 03.09.1970 a na kartě řidiče má 9 záznamů o spáchaných přestupcích.

Souhlas se spácháním přestupku není pro správní orgán podstatný. Správní orgán se řídí dle výsledku laserového měřiče rychlosti, který byl přezkoušen autorizovanou firmou a je způsobilý k měření rychlosti.

Po posouzení uvedených důkazů, a to jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti, správní orgán jednání pana [REDAKCE] hodnotí jako zaviněné jednání, kterým porušil povinnosti vyplývající z platného ustanovení § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kdy smí řidič jet v obci, není-li stanoveno příslušnými dopravními značkami jinak, rychlostí nejvýše 50 km/h. Porušení uvedeného právního předpisu bylo nutno kvalifikovat jako přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, neboť od skutečně změřené hodnoty 73 km/h je nutno přípustnou odchylku ± 3 km/h posuzovat ve prospěch řidiče a za prokázanou nejnižší skutečnou rychlost tak stanovit hodnotu 70 km/h, tj. o 20 km/h a více v obci, jak má na mysli cit. ustanovení zákona o přestupcích.

Při určení výměry uložené sankce správní orgán rozhodoval podle ust. § 125c odst. 4 písm. e) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, kdy se za výše popsané jednání **uloží pokuta od 2.500,- Kč do 5.000,- Kč**. V souladu s ust. § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích pak přihlédl k závažnosti přestupku, ke způsobu jeho spáchání a následku, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění a k osobě pachatele, kdy vzal v úvahu na jedné straně místo spáchání přestupku na frekventované komunikaci v obci a dále, že jmenovaný má v registru řidičů 9 záznamů o spáchaných přestupcích v souvislosti s provozem na pozemních komunikacích. Vzhledem k těmto skutečnostem a k zajištění výchovného cíle a splnění požadavku jak individuální, tak i generální prevence, považuje správní orgán **sankci, uloženou na spodní hranici jejího zákonného rozpětí**, za odůvodněnou, přiměřenou a v plné míře respektující ustanovení § 12 zákona o přestupcích.

Jelikož správní orgán neshledal pochybností o tom, že se pan [REDAKCE] předmětného přestupku dopustil, projednal věc vydáním příkazu o uložení pokuty a rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení :

Proti tomuto příkazu je možno podat ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení odpor, a to správnímu orgánu, který příkaz vydal. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a správní orgán bude pokračovat v řízení o přestupku (ust. § 87 odst. 4 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů). Lhůta k podání odporu začíná běžet dnem následujícím ode dne oznámení (doručení) tohoto příkazu. V případě že byla písemnost uložena u provozovatele poštovních služeb a nebyla dříve adresátem vyzvednuta, považuje se desátý den od připravení písemnosti k vyzvednutí za den doručení (§ 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů). Lhůta k podání odporu počíná v takových případech běžet dnem následujícím po uplynutí 10. dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí.

Příkaz, proti němuž nebyl v zákonné lhůtě podán odpor, má účinky pravomocného rozhodnutí (ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích).

Oprávněná úřední osoba:

[REDAKCE]
referent správního řízení - přestupky

Rozdělovník:

1. spis,
2. [REDAKCE]
3. evidence pohledávek MHMP (po nabytí právní moci),
4. registr řidičů (po nabytí právní moci).